

แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

นายปวีร์ ศิริรักษ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

APPROACHES FOR DEVELOPMENT OF DUAL EDUCATION SYSTEMS POLICY
IMPLEMENTATION OF PRIVATE VOCATIONAL COLLEGES
IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Management
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษา ไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด นครราชสีมา
โดย	นายปวีร์ ศิริรักษ์
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุจ กิจนนท์วิวัฒน์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.พฤษี ศรีบรรณพิทักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุจ กิจนนท์วิวัฒน์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

ปวีร์ ศิริรักษ์ : แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา (APPROACHES FOR DEVELOPMENT OF DUAL EDUCATION SYSTEMS POLICY IMPLEMENTATION OF PRIVATE VOCATIONAL COLLEGES IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.วิรุจ กิจนนท์วิวัฒน์, 148 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มประชากร ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 11 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยของสภาพปัจจุบันพบว่า การนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ยังมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่ปฏิบัติจำนวน 11 นโยบาย จากทั้งหมด 12 นโยบาย สภาพปัญหาที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) การเบิกค่าใช้จ่ายนั้นไม่ได้จ่ายตามข้อกำหนดกระทรวงการคลัง และ 3) ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยสามารถสร้างแนวทางพัฒนาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจากการวิเคราะห์เนื้อหาของประเด็นปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นจำนวน 15 แนวทาง โดยแนวทางพัฒนาที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพของครุภัณฑ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ และกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงานเป็นสำคัญ 2) กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา และออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ และ 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง ปลายมือชื่อนิสิต

การศึกษา ปลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2559

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุจ กิจนันท์วิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาใช้เวลา มาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ มากมายในทุกขั้นตอนทุกกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิดใหม่ๆที่จุดประกายความคิดนำไปสู่การพัฒนา งานวิจัยได้เป็นอย่างดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง อีกทั้งขอขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา สำหรับการให้ความร่วมมือตอบคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญ เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ และการให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ เพื่อนๆ ปริญญาบัณฑิตครุศาสตร์ จุฬาฯ รุ่นรหัส 58 ทุกท่านที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือในทุกๆด้าน รวมไปถึงกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ข้าพเจ้าไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ด้วย ทุกท่านมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณยิ่ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	11
แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ.....	27
สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ.....	30
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	33
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	33
3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	33

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา.....	34
ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา	41
ตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา	66
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการวิจัย	89
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	98
รายการอ้างอิง.....	99
ภาคผนวก	103
ภาคผนวก ก เครื่องมือในการวิจัย	104
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา	116
ภาคผนวก ค ตารางสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	126
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	148

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบนโยบายการศึกษาระบบอาชีวศึกษา การศึกษาต่อหลังจบการศึกษา และผลสัมฤทธิ์การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ของประเทศไทย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรเลีย และสิงคโปร์.....	22
ตารางที่ 2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	37
ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา	40
ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา.....	42
ตารางที่ 5 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	42
ตารางที่ 6 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ.....	44
ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ.....	45
ตารางที่ 8 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	46
ตารางที่ 9 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	47
ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านนโยบายนโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	48
ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	49
ตารางที่ 12 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านนโยบายนโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา.....	50

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้าน สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	51
ตารางที่ 14 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา.....	53
ตารางที่ 15 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านสถาน ประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	53
ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	55
ตารางที่ 17 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านครูฝึก ในสถานประกอบการ.....	56
ตารางที่ 18 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านนโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน	57
ตารางที่ 19 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้าน นโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน	57
ตารางที่ 20 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและ การฝึกอาชีพของสถานประกอบการ.....	58
ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านการ จัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ.....	58
ตารางที่ 22 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ.....	60
ตารางที่ 23 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้าน ข้อกำหนดในการนิเทศ.....	60
ตารางที่ 24 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันนโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการ เรียนและการสำเร็จการศึกษา.....	62
ตารางที่ 25 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านการ วัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา	63
ตารางที่ 26 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันนโยบายด้านการการประกันคุณภาพ ผู้สำเร็จการศึกษา.....	64

ตารางที่ 27	การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านการ การประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	65
ตารางที่ 28	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพ ผู้สำเร็จการศึกษา.....	71
ตารางที่ 29	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาโครงสร้าง หลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ	72
ตารางที่ 30	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนทางพัฒนานโยบาย ด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา.....	73
ตารางที่ 31	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาทรัพยากร การเรียนการสอนและการจัดการ	74
ตารางที่ 32	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางด้านสถานศึกษาที่ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา.....	75
ตารางที่ 33	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาสถาน ประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	75
ตารางที่ 34	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนานโยบาย ด้านครูฝึกในสถานประกอบการ.....	76
ตารางที่ 35	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนานโยบาย ด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ	77
ตารางที่ 36	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนานโยบาย ด้านข้อกำหนดในการนิเทศ.....	79
ตารางที่ 37	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาการวัดผล และประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา	80
ตารางที่ 38	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนานโยบาย ด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา.....	81

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดแนวทางการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษา ระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา	9
ภาพที่ 2 ระบบการศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	14
ภาพที่ 3 ระบบการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย	18
ภาพที่ 4 ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์	21

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญถือเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย สืบเนื่องมาจากจำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง ผลิตภาพแรงงานต่ำ แรงงานมีปัญหาทั้งในเรื่อง ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน อีกทั้งการผลิตกำลังคนของไทยในปัจจุบันมีลักษณะขาดช่วงกลาง เนื่องจากผู้เรียนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีจำนวนน้อย ในขณะที่ผู้เรียนส่วนใหญ่นิยมศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีเพื่อให้ได้เงินเดือนที่สูงกว่า

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในปี 2558-2563 ที่มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน นั้นนำไปสู่นโยบายรัฐบาล 11 ด้าน ซึ่งในด้านที่ 4 รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

นโยบายหลักของรัฐบาลดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรใน ทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง ภายใต้ง่อนไข การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยมีจุดเน้นในการยกระดับคุณภาพแรงงานสู่ ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิศึกษาหรือสหกิจศึกษาให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งต่อเนื่งมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ซึ่งการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาต้องตอบสนองความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานตามเจตนารมณ์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ภาครัฐจึงได้มีนโยบายขยายการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกงานที่เชื่อมโยงกับสถานประกอบการ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับสถานประกอบการอันมีเป้าหมาย เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษาเป็น 60 : 40 ตลอดจนผลักดันให้มีกำลังแรงงานที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 65 (ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี, 2557)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 ให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบดังต่อไปนี้ 1) การศึกษาในระบบ 2) การศึกษาอกระบบ และ 3) การศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพฝีมือตรงกับความต้องการของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การศึกษาระบบทวิศึกษา (Dual Vocational Systems) เป็นการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง โดยผู้เรียนจะต้องเรียนและฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในรายวิชาสามัญและรายวิชาชีพพื้นฐาน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนรายวิชาชีพรายวิชาสาขาจะเรียนและฝึกปฏิบัติจริงที่สถานประกอบการ ระยะเวลาในการเรียนในสถานศึกษาและสถานประกอบการขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่นิยมใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย เรียกว่า ระบบทวิภาคี โดยการศึกษาระบบทวิศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และพัฒนาบุคลากรทางด้านอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน ข้อดีของการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาแก่ผู้เรียนคือผู้เรียนสามารถมีรายได้ระหว่างเรียนอีกทั้งยังเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้อยู่ในสถานประกอบการ ทำให้สามารถทำงานได้โดยไม่ต้องมีการฝึกหัดหลังจากเข้าทำงาน ยังเพิ่มโอกาสในการได้งานทำหลังจากจบการศึกษามากกว่านักศึกษาที่เรียนในระบบปกติเพราะฝึกงานอยู่ในสถานประกอบการอยู่แล้ว และมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้เหมือนกับนักศึกษาทั่วไป อีกทั้งผู้เรียนสามารถบูรณาการระหว่างความรู้ในภาคทฤษฎีที่ได้จากชั้นเรียนกับทักษะด้านการฝึกปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ การศึกษาลักษณะนี้จึงเป็นคำตอบของการพัฒนากำลังคนที่ขาดแคลนและยกระดับคุณภาพแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอาชีพ (Apprenticeship) ในระบบทวิศึกษามีศักยภาพต่อการเพิ่มจำนวนผู้มีทักษะด้านอาชีพ (European Centre for the Development of Vocational Training, 2011)

ในประเทศไทยได้มีการนำระบบทวิศึกษาเข้ามาใช้โดยยึดรูปแบบของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีใช้คำภาษาอังกฤษว่า Dual Systems โดยกระทรวงศึกษาธิการที่นำรูปแบบดังกล่าวมาใช้และเรียกระบบดังกล่าวเป็นภาษาไทยว่า **ทวิภาคี** ซึ่งมีความหมาย คือ การร่วมกันสองฝ่าย ความหมายนี้คลาดเคลื่อนจากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาร่วมมือกับภาคเอกชนโดยมีสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมเยอรมัน (DIHK) เป็นองค์กรหลัก มีความร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอนในหลาย

ด้าน เช่น การจัดทำหลักสูตร และการประเมินผล เป็นต้น ซึ่งคำว่า **ทวิศึกษา** ที่แปลว่า การศึกษาที่จัดร่วมกันสองฝ่าย จะตรงกับความหมายของการปฏิบัติในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีใช้มากที่สุด ดังนั้นในงานวิจัยนี้คำว่า ทวิศึกษา และ ทวิภาคี ให้ถือว่ามีความหมายเดียวกัน

เพื่อให้การนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักและแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2557 เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2557 ตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย อาทิเช่น สถานศึกษา สถานประกอบการ ครูฝึก ครูนิเทศ และผู้เรียน ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีความชัดเจนในแนวทางและวิธีปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงมอบหมายให้ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี จัดทำแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและให้ครู อาจารย์ ผู้เรียน ตลอดจนผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดีขึ้น พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ ซึ่งทางศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีได้จัดทำแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2556 และได้ทำการปรับปรุงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2557 เพื่อให้สถานศึกษาและสถานประกอบการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ถูกต้อง มีมาตรฐาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีคุณภาพและยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) **พหุศาสตร์มหาวิทยาลัย**

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเมื่อได้นำนโยบายการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติพบว่า มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้วยหลักการมีส่วนร่วม (อนันต์ งามสะอาด, 2549) และการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (จินตนา รวมชมรัตน์ และคณะ, 2558) ซึ่งแต่ละแนวทางนั้นจะมีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนและได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังพบอุปสรรคต่าง ๆ อาทิเช่น คุณภาพของฝีมือแรงงาน (Mehrotra, 2015) การตกรอกของนักศึกษา ระหว่างการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคีในช่วงการฝึกงาน (Frey et al., 2014) ปัญหาด้านความพร้อมของสถานศึกษา ปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลในสถานศึกษา และปัญหาครูฝึกที่ไม่เพียงพอและขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ (ปาริฉัตร จันโทริ, 2555) ซึ่งการศึกษาระบบทวิภาคีนั้นเน้นปฏิบัติหากอาจารย์ผู้สอนและครูฝึกในโรงงานไม่มีความรู้ความเข้าใจแล้วนั้นจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ถ้าหากมีแนวทางพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิภาคีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาที่ดี คือทั้งสถานศึกษา สถานประกอบการ ครูฝึก

ครูนิเทศ และผู้เรียน มีความเข้าใจต่อหน้าที่ของตนเอง จะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ด้าน การศึกษาที่ดีขึ้น (อนันต์ งามสะอาด, 2549)

เมื่อวันที่ 12 ก.พ.2559 ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 8/2559 เรื่องการ บริหารจัดการรวมวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศของรัฐบาลและเอกชน อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกันอีกทั้งการบริหารงานจะอยู่ภายใต้นโยบายเดียวกันและมีทิศทางเดียวกัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีระบบการบริหารจัดการที่รวดเร็วสามารถผลักดันนโยบายในด้านต่าง ๆ ได้รวดเร็วกว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล แต่ทว่าในปัจจุบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้มีการ นำนโยบายการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไปสู่การปฏิบัติมีสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับของรัฐบาล ในขณะที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลได้เริ่มดำเนินการตามนโยบายการศึกษาระบบทวิภาคีทั่ว ประเทศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 (ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี, 2557) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยัง ประสบปัญหาหนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น การลดลงของ ประชากรวัยเรียน ค่านิยมของการศึกษาอาชีวศึกษา และความเหลื่อมล้ำจากการสนับสนุนของภาครัฐ ในหลายด้าน อาทิเช่น นโยบายการรับนักศึกษา การอุดหนุนงบประมาณ การพัฒนาครูและบุคลากร และการเก็บภาษีโรงเรือน เป็นต้น (อภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย และคณะ, 2559) ดังนั้นการนำนโยบาย การศึกษาระบบทวิภาคีไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจึงเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพราะ การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาเอกชนจะเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มจำนวนนักศึกษา และจำนวนทรัพยากรต่าง ๆ ให้แก่สถานศึกษา การศึกษาหาแนวแนวทางพัฒนาการนำนโยบาย การศึกษาระบบทวิภาคีไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมจึงจำเป็นต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนใน สภาพการณ์ปัจจุบัน

จังหวัดนครราชสีมามีจำนวนประชากรรวม 2,632,711 คน มากที่สุดเป็นอันดับ 2 ของ ประเทศรองจากกรุงเทพมหานครที่มีประชากรจำนวน 5,686,957 คน จังหวัดนครราชสีมามีจำนวน โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัดจำนวน 4,730 แห่ง น้อยกว่า จังหวัดชลบุรีที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม 4,847 แห่ง และกรุงเทพมหานครที่มีจำนวนโรงงาน อุตสาหกรรมจำนวน 17,749 แห่ง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) จังหวัดนครราชสีมามีเขต อุตสาหกรรมหลักจำนวน 2 แห่ง ทำให้มีความต้องการในการใช้แรงงานฝีมือจำนวนมากโดยจากการ สสำรวจของกองบริหารข้อมูลตลาดแรงงานในไตรมาสที่ 3 ปี 2559 พบว่าจังหวัดนครราชสีมา มีความ ต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีความต้องการแรงงานทั้งหมด เป็นจำนวน 12,296 อัตรา (กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน, 2559) การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี จะเป็นตัวช่วยอีกทางหนึ่งในการเพิ่มจำนวนแรงงานที่มีฝีมือเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นจำนวนถึง 24 แห่ง ประกอบด้วยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 12 แห่ง และวิทยาลัยอาชีวศึกษารัฐบาล 12 แห่ง แต่ยังคงมีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาในสัดส่วนที่

น้อย (ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี, 2557) จากข้อมูลยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พบว่ายังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเนื่องจากการดำเนินการศึกษาระบบทวิศึกษายังพบข้อจำกัดด้านการประสานงานกับสถานประกอบการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ ตลอดจนปัญหาด้านหลักสูตรและผู้เรียน (ปาริฉัตร จันโทธิ, 2555)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยพบว่าจังหวัดนครราชสีมาเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพที่จะสามารถนำนโยบายการจัดการศึกษาในระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากมีความพร้อมทั้งในด้านจำนวนประชากรและโรงงานอุตสาหกรรม อีกทั้งสถานศึกษาเอกชนนั้นยังมีความท้าทายในการบริหารงานภายใต้ทรัพยากรที่จำกัดแตกต่างจากสถานศึกษาของรัฐบาลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในอดีตพบว่างานวิจัยที่ศึกษาการนำนโยบายของระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของอาชีวศึกษาเอกชนนั้นยังไม่มียานวิจัยใดทำมาก่อน จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องทำการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาในระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

สถานศึกษาที่สามารถบรรลุเป้าหมายในการขับเคลื่อนอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิศึกษา โดยการที่ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จดังกล่าวมีแนวทางในการผลักดันนโยบายในเกิดสัมฤทธิ์ผลในการยกระดับคุณภาพแรงงาน การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการค้นพบแนวปฏิบัติที่ดีของการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา เพื่อเป็นบทเรียนของการเรียนรู้และตอบสนองต่อการจัดอาชีวศึกษาให้บรรลุอุดมคติตามแผนพัฒนากำลังคนของประเทศ ดังนั้นการวิจัยในการนำการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจะเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีต่อนักศึกษา ซึ่งหากสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ดีแล้วนั้นจะส่งผลต่อให้ประเทศมีแรงงานที่มีฝีมือและมีคุณภาพ ทำให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ในระดับอาเซียนและในระดับโลก

1.2 คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาเป็นอย่างไร ?
2. แนวทางพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่เหมาะสมกับบริบทของจังหวัดนครราชสีมาเป็นอย่างไร ?

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษา (Dual Vocational Education Systems) หมายถึง การศึกษาระบบทวิศึกษา (Dual Vocational Systems) เป็นการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง โดยผู้เรียนจะต้องเรียนและฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในรายวิชาสามัญและรายวิชาชีพพื้นฐาน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนรายวิชาชีพรายวิชาสาขาจะเรียนและฝึกปฏิบัติจริงที่สถานประกอบการ ระยะเวลาในการเรียนในสถานศึกษาและสถานประกอบการขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่นิยมใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาของประเทศไทย เรียกว่า ระบบทวิภาคี

การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง การที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาแปลงนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษา ให้เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย

แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง แนวทางของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการดำเนินการปรับปรุงการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในจุดที่มีปัญหาหรือจุดอ่อนอยู่ เพื่อให้นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีการดำเนินการสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

สถานประกอบการ หมายถึง บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วน กิจการเจ้าของคนเดียว และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งรับนักศึกษาของสถานศึกษาเข้าฝึกอาชีพ ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและ/หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้ควบคุมการฝึกงาน หมายถึง ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดฝึกอาชีพ และรับผิดชอบดูแลการฝึกงานของผู้เรียน การฝึกอาชีพของผู้เรียนในสถานประกอบการ

ครูฝึกในสถานประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนงาน ฝึกอบรมให้แก่ผู้เรียนในสถานประกอบการ

ครูนิเทศ หมายถึง ครูของสถานศึกษาที่ทำหน้าที่ ประสานงานกับสถานประกอบการในการติดตาม กำกับ ดูแล ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และเสนอแนะเพื่อปรับปรุง การฝึกอาชีพ และการฝึกงานของผู้เรียนในสถานประกอบการ

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน หรือนักศึกษาตามระเบียบของวิทยาลัยนั้น ๆ ทั้งระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาในแต่ละหลักสูตรแต่ละระดับครบทั้งสามด้าน คือด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ

1.5 ขอบเขตการวิจัย

เนื่องจากการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษานั้นสถานประกอบการได้สร้างความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาลมาเป็นเวลานาน ทำให้การนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีความท้าทาย

งานวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยการวิจัย ประชากรและตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

- ประชากร คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง
- ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

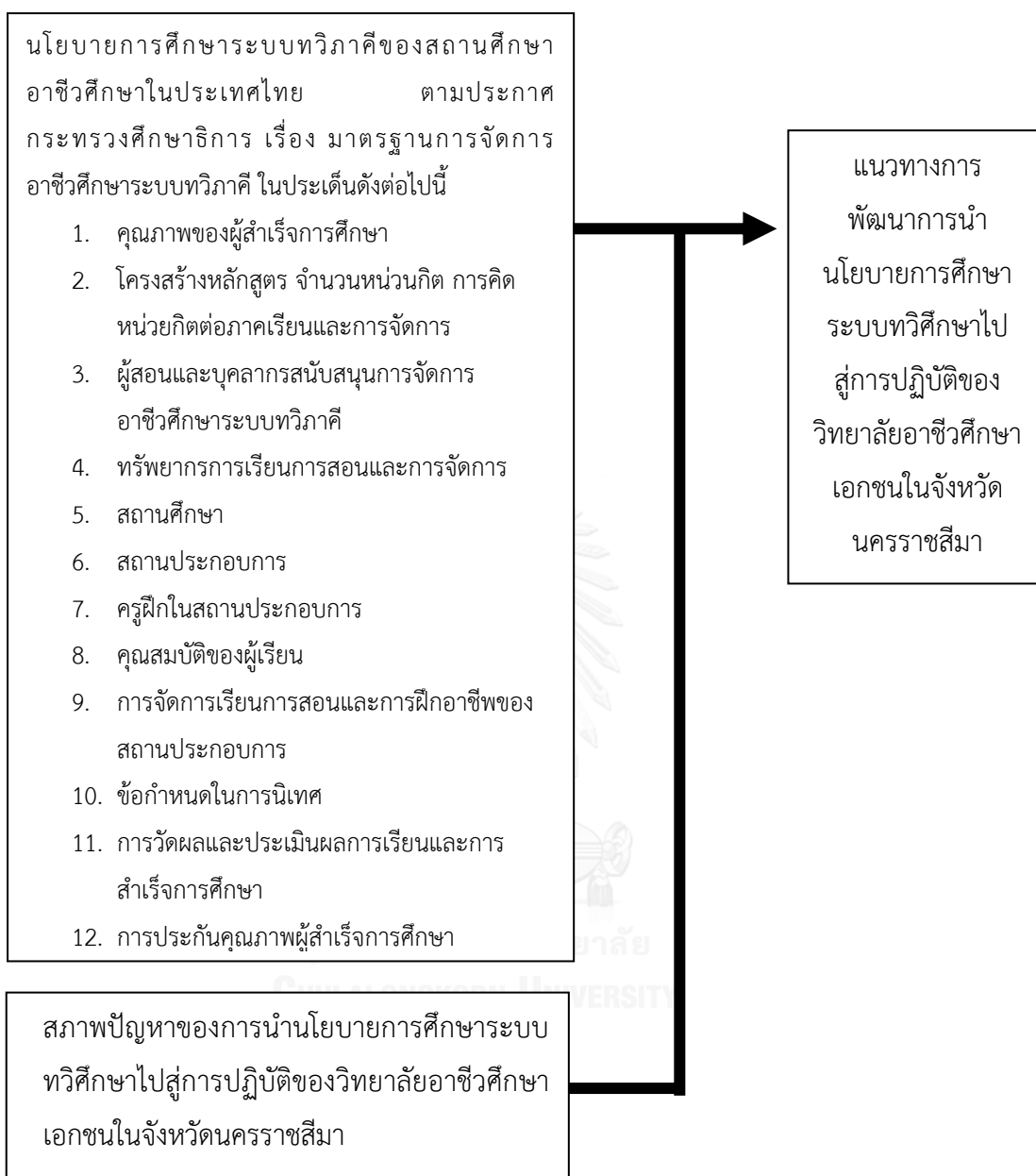
กรอบแนวคิดนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย ใช้ นโยบายตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 12 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) คือ

1. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
2. โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคเรียนและการจัดการ
3. ผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
4. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ
5. สถานศึกษา
6. สถานประกอบการ
7. ครูฝึกในสถานประกอบการ
8. คุณสมบัติของผู้เรียน
9. การจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ
10. ข้อกำหนดในการนิเทศ
11. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา
12. การประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

กรอบแนวคิดดังแสดงในภาพที่ 1

นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษา

ผลที่ได้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดแนวทางการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษา
ระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนํานโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาได้
3. สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมาสามารถนำไปเผยแพร่ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการได้เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2527 แบ่งออกเป็น 4 ระยะเวลา โดยในระยะที่ 1 (พ.ศ. 2527 - 2537) ได้มีการริเริ่มโครงการโรงเรียน-โรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกช่างฝีมือที่มีคุณภาพตรงความต้องการของสถานประกอบการอีกทั้งยังช่วยประหยัดงบประมาณรัฐบาล โดยบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ได้ร่วมกับกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทย อนุสรณ์ เพื่อเป็นวิทยาลัยต้นแบบ ทดลองจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน และได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ต่อมาโครงการโรงเรียน-โรงงาน ได้เปลี่ยนชื่อเป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในปี พ.ศ. 2535 ในระยะที่ 2 (พ.ศ. 2538 - 2545) สืบเนื่องจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทำให้เกิดการจัดการอาชีวศึกษาร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยให้จัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ สามารถนำทักษะวิชาชีพไปจัดฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน เพื่อให้เกิดความรู้จริงจากการปฏิบัติงาน (On the Job Training) ในระยะที่ 3 (พ.ศ. 2545-2550) ได้มีการปฏิรูปหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิภาคี กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 (ปรับปรุงอีกครั้ง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2546 หลักสูตรใหม่นี้เปิดโอกาสให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 3 ภาคเรียน ในระดับ ปวช. และ 2 ภาคเรียน ในระดับ ปวส. และ ในระยะที่ 4 (พ.ศ. 2551 – ปัจจุบัน) จากประกาศพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ที่เปิดโอกาสให้จัดการศึกษาได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ อีกทั้งมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบาย คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และ หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2557 ทำให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีมีการขยายวงกว้างขึ้นมากกว่าในอดีต (ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี, 2557)

การผลิตกำลังคนที่มีทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ และตรงกับความต้องการของผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบายด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training) เพื่อผลิตนักศึกษาอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ เปรียบพร้อมในด้านทักษะ และมีมือแรงงาน โดยความร่วมมือทั้งสองฝ่ายระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 3 ระบบการศึกษา มาตราที่ 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการหรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนตามศักยภาพ และความสนใจ อีกทั้งเป็นการแก้ปัญหาในด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา (บุญยาพร, 2554)

ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้น มีนโยบายการศึกษาในระบบทวิศึกษา (Vocational Education and Training, VET) มาตั้งแต่ ค.ศ. 1969 โดยยึดหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย Vocational Training Act และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มที่ ซึ่งการศึกษาระบบนี้ผู้เรียนจะศึกษารายวิชาปฏิบัติในสถานประกอบการและรายวิชาทฤษฎีในสถานศึกษา ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูงและได้รับความสนใจอย่างมากจากทั่วโลก การศึกษาอาชีวศึกษาในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้นแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังแสดงในภาพที่ 2 (Steed, 2010)

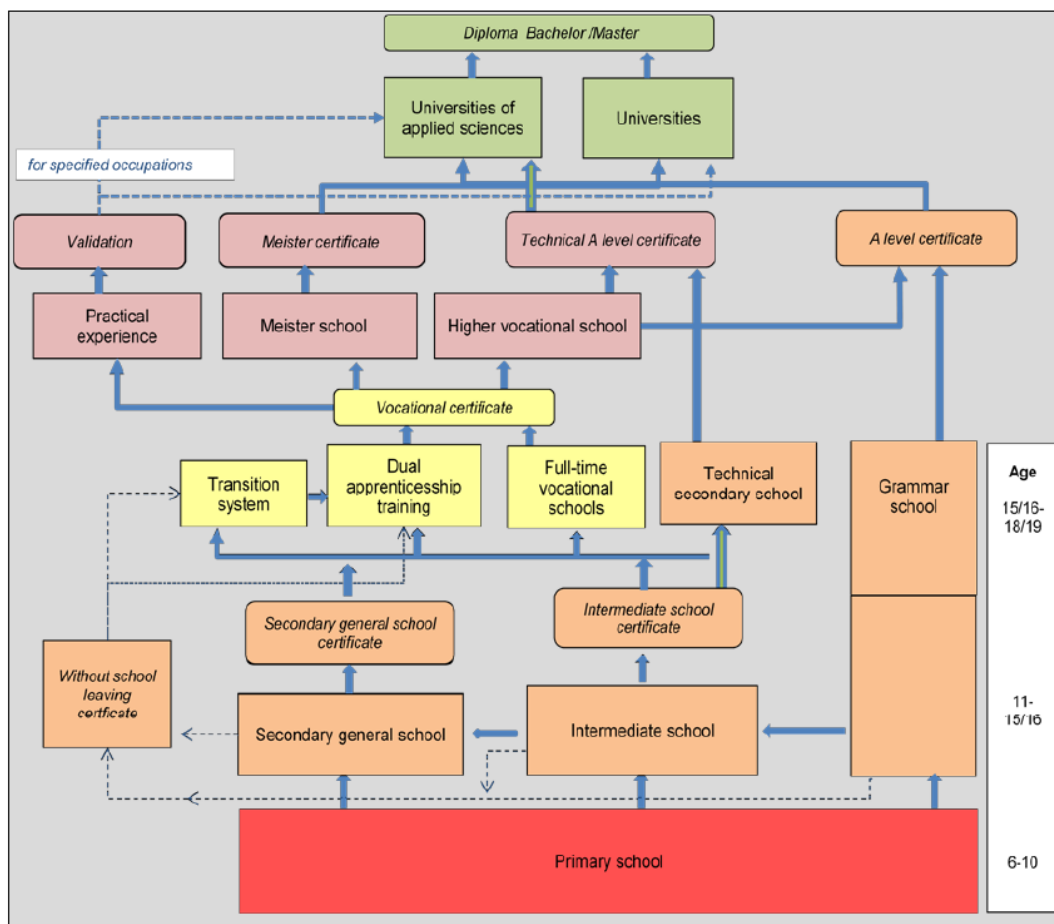
- 1) Dual Systems (Dual Apprenticeship Training)
- 2) Full-Time Vocational Schools
- 3) Transition System

Dual Systems (การศึกษาระบบทวิศึกษา) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการฝึกงานในสถานประกอบการโดยในแต่ละสัปดาห์ผู้เรียนจะทำงานในสถานประกอบการ 3-4 วัน และเรียนในสถานศึกษาเป็นระยะเวลา 1-2 วันต่อสัปดาห์เป็นระยะเวลา 2-3 ปี แบ่งสัดส่วนการเรียนเป็นรายวิชาสามัญ เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คิดเป็น 40 เปอร์เซ็นต์ ของรายวิชาทั้งหมด สัดส่วนการเรียนอีก 60 เปอร์เซ็นต์จะขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เลือกโดยการเรียนจะมีทั้งความรู้ด้านทฤษฎีและปฏิบัติตามสายอาชีพในสถานประกอบการ หลังจากผู้เรียนผ่านการทดสอบข้อสอบกลางที่ใช้กันทั่วประเทศ ผู้เรียนจะได้รับใบประกาศนียบัตรที่ได้รับการยอมรับทั่วประเทศว่าเป็นผู้มีทักษะฝีมือในสาขาวิชาที่จบการศึกษา จากข้อมูลใน ค.ศ. 2013 มีบริษัทในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี 21 เปอร์เซ็นต์ เข้าร่วมในการศึกษาระบบทวิศึกษาและเสนอตำแหน่งงานจำนวน 564,200 ตำแหน่งสำหรับผู้เรียน (Chu, 2015) ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนียังมีการศึกษาระบบอาชีวศึกษาแบบ Full-Time Vocational School ซึ่งตรงกับการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศไทยในอดีตที่เรารู้

ทั้งหมดในสถานศึกษาไม่มีการจัดการเรียนรู้ในสถานประกอบการ ซึ่งการศึกษาระบบนี้ไม่เป็นที่นิยมในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและมีจำนวนผู้เรียนน้อย สถานศึกษาเหล่านี้มีส่วนเข้ามาเติมเต็มการฝึกอาชีพในสาขาวิชาที่ขาดไปจากการศึกษาระบบทวิศึกษา ได้แก่ พยาบาล ครูโรงเรียนอนุบาล และเจ้าหน้าที่ธุรการ

Transition System เป็นระบบการศึกษาที่รองรับผู้เรียนที่ไม่สามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาแบบ Full-Time Vocational School หรือ ไม่สามารถหาตำแหน่งงานได้ในการศึกษาาระบบทวิศึกษาโดยสัดส่วนการเลือกเข้าเรียนในระบบทวิศึกษาใน ค.ศ. 2008 คิดเป็น 48 เปอร์เซ็นต์ เข้าศึกษาในระบบ Full-Time Vocational School คิดเป็น 18 เปอร์เซ็นต์ และเข้าศึกษาในระบบ Transition system คิดเป็น 34 เปอร์เซ็นต์ ของผู้จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ที่จบการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาจะได้รับใบประกาศนียบัตรและสามารถที่จะพัฒนาตนเองในระดับที่สูงขึ้นไปได้อีกเรียกว่าระดับ Meister โดยผ่านการปฏิบัติงานและสอบผ่านข้อสอบกลางของประเทศในระดับ Meister หรือผู้ที่จบการศึกษาจากระบบ VET สามารถที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทได้ด้วย ซึ่งระบบของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งอายุประมาณ 15 ปี โดยนักเรียนสามารถเลือกระหว่างการศึกษาประเภทมัธยมศึกษาตอนปลาย และการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จสูงในการที่จูงใจให้นักเรียนหันมาเลือกเรียนอาชีวศึกษา จากสถิติใน ค.ศ. 2007 มีจำนวนผู้เรียนเข้าเรียนระบบทวิภาคีเป็นจำนวน 1,600,000 คน และ ใน ค.ศ. 2012 ผู้เรียนอาชีวศึกษามีสัดส่วนสูงถึง 48 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนนักศึกษาที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ความสำเร็จของระบบทวิภาคีในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้นเกิดจากความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการที่รัฐบาลออกกฎหมายในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้ามาสนับสนุนการศึกษาระบบทวิภาคี โดยสามารถจ่ายค่าตอบแทนผู้เรียนครึ่งหนึ่งจากที่จ่ายค่าแรงปกติ และสถานประกอบการไม่จำเป็นต้องจ้างผู้เรียนหลังจากจบการศึกษาทันที ทำให้สถานประกอบการมีเวลาพิจารณาจ้างงานมากขึ้น (Steed, 2010)

ภาพที่ 2 ระบบการศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
(UK Commission for Employment and Skills, 2012)

ในประเทศออสเตรเลียรัฐบาลให้การสนับสนุนการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Vocational Education and Training, VET) อย่างเต็มที่โดยเล็งเห็นว่าจะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจและผลผลิตของประเทศ การศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศออสเตรเลียเป็นการศึกษาที่เน้นการเรียนและการฝึกงานมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ทักษะในการทำงานจริง หลังจาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังแสดงในรูปที่ 3 ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะศึกษาต่อในการศึกษาระบบอาชีวศึกษาซึ่งมีอยู่ 3 ลักษณะ (Australian Government, 2016) คือ

- VET Accredited Courses เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นโดยอิงอยู่กับความต้องการทางด้านทักษะของภาคอุตสาหกรรม วิสาหกิจ และชุมชน ซึ่งนอกเหนือไปจากที่จัดฝึกอบรมใน Training Packages หลักสูตรที่จัดขึ้นนี้เป็นหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาโดย Registered Training Organisations (RTOs) และได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในระดับมลรัฐและแคว้น

ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานในระดับชาติ สำหรับสัดส่วนของทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนจะขึ้นอยู่กับสาขาวิชาหรืออาชีพ และระดับทักษะที่ต้องการได้รับการพัฒนาเป็นสำคัญ

- VET Apprenticeships/ Traineeships เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่สถานประกอบการสามารถเข้าร่วมหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะให้กับพนักงาน ซึ่งจัดขึ้นโดย RTOs โดยหลักสูตรที่จัดขึ้นนี้นับได้ว่าเป็นหลักสูตรที่สามารถตอบสนองได้ทั้งความต้องการของนายจ้างและลูกจ้างคือ เปิดโอกาสให้พนักงานประจำในสถานประกอบการสามารถเข้าถึงการเรียนรู้และได้รับหน่วยกิตที่เกิดจากการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานได้ ขณะเดียวกันสถานประกอบการเองจะได้พนักงานทำงานที่มีทักษะตรงตามที่ต้องการมากขึ้น ซึ่งหลักสูตรการอบรมที่จัดขึ้นนี้จึงเป็นอีกหนึ่งเส้นทางที่ทำให้พนักงานได้รับวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ต้องตั้งอยู่บนเงื่อนไขที่ว่าสถานประกอบการดังกล่าวต้องเข้าร่วมโครงการนี้
- VET Nonaccredited Courses เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติและได้รับการพัฒนาโดยภาคอุตสาหกรรม เพื่อผลิตแรงงานตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

ประเภทของสถาบันอาชีวศึกษาในประเทศออสเตรเลีย ปัจจุบันประเทศออสเตรเลียมีองค์กรอาชีวศึกษาที่ทำการจดทะเบียนกว่า 4,000 สถาบัน ในที่นี้ประมาณ 80 สถาบันเป็นสถาบัน Technical and Further Education (TAFE) และสถาบันอื่นๆ ของภาครัฐ ส่วนที่เหลือจะเป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดโดยเอกชน รัฐบาลจะเข้าไปกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรม และหากแห่งใดได้มาตรฐานก็จะลงทะเบียนไว้ และทางสถาบันอุดมศึกษาก็สามารถยอมรับบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมจากสถาบันนั้น ๆ ได้ ซึ่งหน่วยงานของออสเตรเลียนี้เรียกว่า RTO หน่วยงานนี้มีหน้าที่จดทะเบียนการฝึกอบรมหน้าที่ควบคุมคุณภาพการทดสอบการฝึกอบรมสำหรับผู้เรียน ซึ่งทุกคนที่อยู่ในวัยทำงานสามารถเข้าศึกษาในระบบนี้ได้โดยไม่ต้องจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ 1-4 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทของงานและคุณสมบัติของงานที่เลือก ซึ่งผู้กำหนดระยะเวลาการศึกษาเกิดจากการปรึกษากันระหว่างรัฐบาล (State Governments) และสถานประกอบการ ทางรัฐบาลของประเทศออสเตรเลียยังได้ขยายการศึกษาระบบทวิภาคีในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วย เรียกว่า Australian School-based Apprenticeships ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียนในขณะที่ยังเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายไปด้วย อีกทั้งยังสามารถรับการทดสอบคุณสมบัติเพื่อรับใบรับรองมาตรฐานฝีมือของทางด้านการศึกษาอาชีวศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศออสเตรเลียถูกควบคุมโดย Australian Qualification Framework (AQF) และ Australian Quality Training Framework

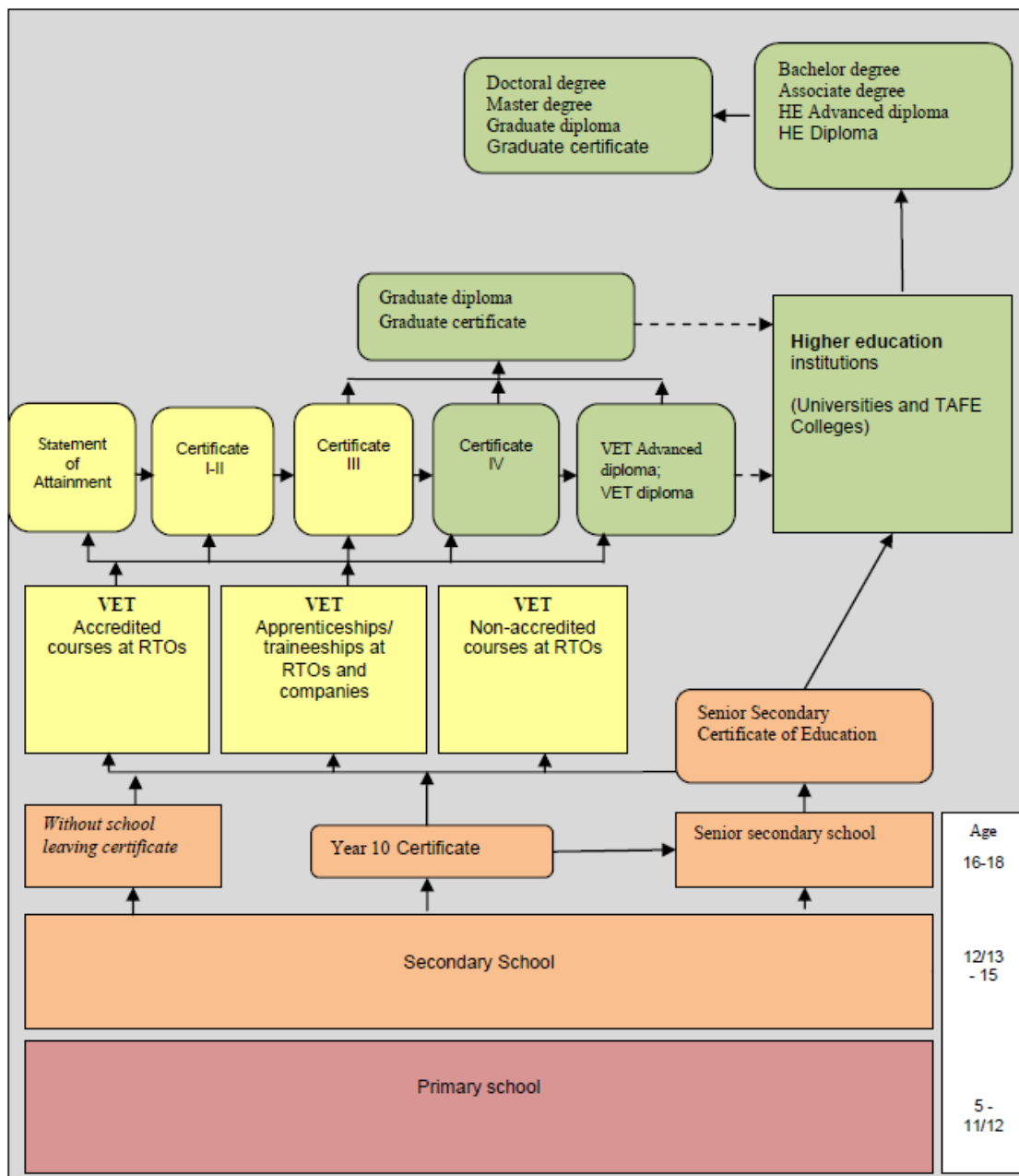
(AQTF) โดย AQF เป็นผู้กำหนดการประกันคุณภาพด้วยการวัดผลจากสมรรถนะและสร้างออกมาเป็น หลักสูตรการฝึก (Training Package) ซึ่งใน ค.ศ. 2009 มีอยู่ทั้งหมด 70 หลักสูตร หลักสูตรเหล่านี้ ได้รับการยอมรับทั้งประเทศ โดย RTOs เป็นผู้นำหลักสูตรเหล่านี้ไปใช้กับผู้เรียนและนำมาใช้ในการ วัดผลประเมินผลของผู้เรียนในการศึกษาระบบทวิภาคี การวัดผลการศึกษาเมื่ออยู่หลายรูปแบบ ดังนี้

- ประกาศนียบัตรของ AQF ในระดับ 1-4 (Certificate I-IV) หลักสูตรนี้จะสอนทักษะและการ ฝึกอบรมเบื้องต้น ทำการเรียนการสอนความรู้เฉพาะด้านทางอุตสาหกรรม ทักษะด้านการ สื่อสาร ความรู้ การคำนวณ และการทำงานเป็นทีม มีระยะเวลาการเรียนแตกต่างกันตั้งแต่ หกเดือนถึงสองปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - ประกาศนียบัตรระดับ I ใช้เวลาในการศึกษา 4 – 6 เดือน มีผลลัพธ์ทางอาชีพที่ เป็นไปได้ คือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถ
 - ประกาศนียบัตรระดับ II ใช้เวลาในการศึกษา 6 – 8 เดือน มีผลลัพธ์ทางอาชีพที่ เป็นไปได้ คือ ผู้ปฏิบัติงานระดับสูง
 - ประกาศนียบัตรระดับ III ใช้เวลาในการศึกษา 1 ปี มีผลลัพธ์ทางอาชีพที่เป็นไป ได้ คือ หัวหน้างานที่ผ่านการรับรองหรือช่างเทคนิค
 - ประกาศนียบัตรระดับ IV ใช้เวลาในการศึกษา 1 ปี มีผลลัพธ์ทางอาชีพที่เป็นไป ได้ คือ ผู้ควบคุมดูแล
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (VET Diploma) เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการ ทำงานในอุตสาหกรรม และการเป็นมืออาชีพในการทำงาน ประกาศนียบัตรนี้ต้องใช้เวลา ศึกษา 1 ถึง 2 ปีของการศึกษาเต็มเวลา
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (VET Advanced Diploma) เป็นการสอนทักษะในการ ปฏิบัติงานในระดับสูงสำหรับการทำงานที่มีทักษะขั้นสูงหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เช่น การบัญชีการออกแบบอาคาร และวิศวกรรม นักศึกษาสามารถทำหลักสูตร ประกาศนียบัตรชั้นสูงบางหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาได้ ประกาศนียบัตรชั้นสูงมีความยาว ตั้งแต่ 1.5 ถึง 2 ปีของการศึกษาเต็มเวลา
- นอกจากนั้นแล้วหลังจากผู้เรียนได้รับประกาศนียบัตรระดับ III หรือ IV ประกาศนียบัตร วิชาชีพ หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผู้เรียนจะสามารถศึกษาในระดับอนุปริญญาสาย วิชาชีพ (Vocational Graduate Diploma) และระดับประกาศนียบัตรสายวิชาชีพ (Vocational Graduate Certificate) เป็นการสอนทักษะและความรู้เกี่ยวกับทักษะงานใน ระดับสูง ซึ่งสามารถนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ UK Commission for Employment and Skills (2012)

ทางรัฐบาลได้ออกนโยบายเพื่อเป็นแรงจูงใจในการดึงดูดผู้เรียนเข้าสู่ระบบ VET ให้มากขึ้น นโยบายที่สำคัญ ได้แก่ โครงการให้ผู้เรียนกู้เงินเพื่อการศึกษาในช่วงแรกของการศึกษาระบบทวิภาคี โครงการจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้เรียนที่ย้ายไปทำงานไกลจากบ้าน (Living Away from Home Allowance) และ โครงการสนับสนุนคนที่มีอายุมากกว่า 25 ปี เข้าการศึกษาระบบทวิภาคี (Support for Adult Australian Apprentices) (Australian Government, 2015)

ใน ค.ศ. 2016 มีผู้เรียนอยู่ในระบบ VET เป็นจำนวน 1.7 ล้านคน และอยู่ในระบบ VET Apprenticeships/ Traineeships คิดเป็นสัดส่วน 25 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่อยู่ในระบบ VET ในส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบ VET มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วได้งานทำคิดเป็น 77.6% ของจำนวนผู้จบการศึกษาทั้งหมด มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วได้งานทำหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็น 86.5 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนผู้จบการศึกษาทั้งหมด (National Centre for Vocational Education Research, 2016)

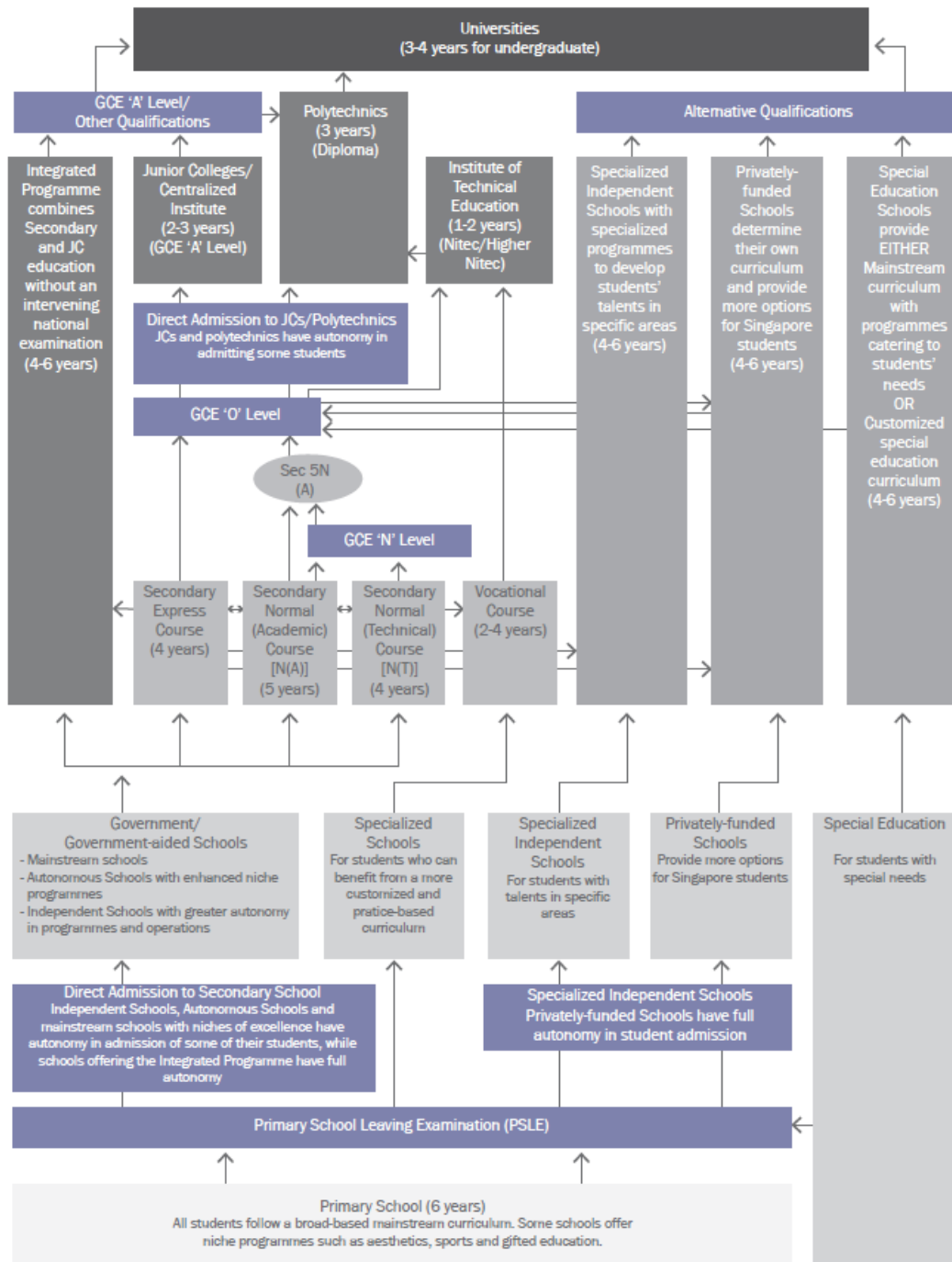
ภาพที่ 3 ระบบการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย
(UK Commission for Employment and Skills, 2012)

Center on International Education Benchmarking (2012) ได้ทำงานวิจัยในเกี่ยวกับระบบการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งได้มีการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษามาตั้งแต่ ค.ศ. 1945 เป็นต้นมา แบ่งช่วงการพัฒนาออกได้เป็น 3 ช่วง คือ 1) ใน ค.ศ. 1945 – 1970 ในช่วงนี้มีการขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ เศรษฐกิจของประเทศในช่วงนี้จึงเป็นการขายแรงงานที่มีค่าตอบแทนต่ำให้แก่ต่างชาติ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายบังคับให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาเข้า

เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นระยะเวลา 2 ปี แล้วจึงเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 2) ใน ค.ศ. 1970 - 1990 เศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์ได้เข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 2 คือส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและดึงดูดโรงงานอุตสาหกรรมระดับโลกที่ต้องการเพิ่มมูลค่าสินค้าเข้ามาลงทุนในประเทศ ดังนั้น คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติจึงได้จัดตั้งสถาบันฝรั่งเศส - สิงคโปร์ (French - Singapore Institute) และสถาบันเยอรมัน - สิงคโปร์ขึ้น (Germany - Singapore Institute) เพื่อเป็นต้นแบบการวิทยาลัยอาชีวศึกษาระดับโลกขึ้น 3) ใน ค.ศ. 1990 - ปัจจุบัน เศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์ก้าวขึ้นมาระดับโลกในการผลิตผลิตภัณฑ์และการบริการมูลค่าสูงที่เกิดจากงานวิจัยและพัฒนา การศึกษาอาชีวศึกษาได้แยกออกจากการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาไปสู่การศึกษาหลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาอย่างเต็มรูปแบบโดยเน้นไปที่ระบบทวิศึกษาที่ได้รูปแบบมาจากสถาบันฝรั่งเศส - สิงคโปร์และสถาบันเยอรมัน - สิงคโปร์

ผู้เรียนในประเทศสิงคโปร์เริ่มเข้ารับการศึกษาเมื่ออายุ 6 ปี และเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นเวลา 6 ปี หลังจากจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ผู้เรียนใช้เวลาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 - 5 ปี ดังนั้นผู้เรียนส่วนมากเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาจะมีอายุประมาณ 16 - 17 ปี ผู้เรียนจะเข้ารับการทดสอบ General Certificate of Education (GCE) หลังจากสอบแล้วผู้เรียนมีทางเลือก 3 ทางเลือก ดังแสดงในภาพที่ 4 ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ออกจากการศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าศึกษาใน Two - Year Junior College ซึ่งเป็นบันไดไปสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ จะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนสายอาชีพ (Polytechnics) ซึ่งมีอยู่ 5 สถาบัน ได้แก่ Singapore Polytechnic Ngee Ann Polytechnic Temasek Polytechnic Nanyang Polytechnic และ Republic Polytechnic และผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์เข้าศึกษาต่อใน Institute of Technical Education (ITE) ดังนั้นในภาพรวมมีผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาเข้าสู่สายอาชีพถึง 65 เปอร์เซ็นต์ ผู้เรียนในโรงเรียนสายอาชีพจะใช้เวลาในการศึกษา 3 ปีและได้รับประกาศนียบัตร (Diploma) ในขณะที่ผู้เรียนใน ITE จะใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี และได้รับใบรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ได้แก่ National ITE Certificate (Nitec) Higher Nitec และ Master Nitec โดยที่ Master Nitec จะให้แก่ผู้เรียนที่ได้รับ Nitec และมีประสบการณ์ทำงานมาแล้วสามปีเทียบเท่ากับใบรับรองมาตรฐาน Meister ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ผู้เรียนที่ได้รับ Nitec ไปแล้วประมาณ 10 ปี ส่วนมากจะกลับเข้ามาเรียนในโรงเรียนสายอาชีพอีกครั้งเพื่อที่จะได้รับใบประกาศนียบัตร จากข้อมูลใน ค.ศ. 2013 หลักสูตรของ ITE มีทั้งหมด 102 หลักสูตร

จุดแข็งที่ทำให้ระบบการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศสิงคโปร์ประสบความสำเร็จอย่างมาก คือ รัฐบาลมีวิสัยทัศน์และเสถียรภาพอย่างยาวนาน มีการวางแผนร่วมกันของทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง ประเทศสิงคโปร์จะไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกหลักสูตรที่จะเรียนอย่างอิสระตั้งแต่หลักสูตรจะมีการกำหนดจำนวนที่เปิดรับนักศึกษาใหม่เข้ามาศึกษา ซึ่งการกำหนดจำนวนรับนักศึกษาใหม่นี้เกิดจากการประชุมตกลงกันหลายฝ่าย ได้แก่ สภาแรงงานแห่งชาติ (National Manpower Council) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Trade and Industry) เป็นต้น เพื่อกำหนดนโยบายตามความต้องการบุคลากรของประเทศ ดังนั้นนักศึกษาที่จบการศึกษาจึงมีงานรองรับที่แน่นอนถือว่าการผลิตกำลังคนได้ตรงตามความต้องการของประเทศ อีกทั้งประเทศสิงคโปร์ได้ริเริ่มแนวคิด Factory School คือ การสร้างห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาที่จำลองการทำงานในสถานประกอบการซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ผู้เรียนจะได้ทดลองฝึกปฏิบัติการภายใต้สภาพแวดล้อมเสมือนการทำงานจริง มีการสวมชุดเสมือนทำงานในสถานประกอบการ และมีการทำงานเป็นกลุ่มเสมือนกำลังปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ และ ส ะ ส าย สัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษามีส่วนช่วยในความสำเร็จของการศึกษาระบบอาชีวศึกษาในประเทศสิงคโปร์ สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการสร้างการศึกษาระบบอาชีวศึกษา ได้แก่ การกำหนดให้ผู้สอนเข้ามาทำงานในสถานประกอบการเพื่อเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ การกำหนดให้ผู้เรียนเข้ามาฝึกปฏิบัติการในสถานประกอบการ และกำหนดมาตรฐานทางด้านวิชาชีพในการประเมินผลการศึกษาของผู้เรียน เป็นต้น

ภาพที่ 4 ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

(Center on International Education Benchmarking, 2012)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบนโยบายการศึกษาระบบอาชีวศึกษา การศึกษาต่อหลังจบการศึกษา และ ผลสัมฤทธิ์การนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ของประเทศไทย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรเลีย และ สิงคโปร์

ประเด็น	ประเทศไทย	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสิงคโปร์
นโยบายการศึกษา ระบบอาชีวศึกษา	แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ 1 การศึกษาในระบบอาชีวศึกษา เรียนเต็มเวลาในสถานศึกษาและมีการฝึกงาน ประมาณ 3-4 เดือน 2 การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ระยะเวลาขึ้นอยู่กับสถานศึกษา และสถานประกอบการเป็น คนกำหนด	แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ 1 Dual systems ผู้เรียนจะทำงานในสถานประกอบการ 3-4 วัน และเรียนในสถานศึกษาเป็น ระยะเวลา 1-2 วัน ต่อสัปดาห์เป็น ระยะเวลา 2-3 ปี 2 Full-time Vocational Schools การเรียนการสอนอยู่ในสถานศึกษา มีจำนวนผู้สนใจเรียนน้อย 3 Transition System เป็นระบบฝึกอาชีพสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ 1 VET accredited courses 2 VET Apprenticeships/ Traineeships 3 VET nonaccredited courses	แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ 1 Junior College 2 Polytechnics 3 Institute of Technical Education
เส้นทางการศึกษาต่อหลังจาก	ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพและ	ได้รับใบประกาศนียบัตร (Vocational	ประกาศนียบัตรของ AQF ในระดับ 1-4 (Certificate I-IV)	- ประกาศนียบัตร (Diploma) ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา

ประเด็น	ประเทศไทย	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสิงคโปร์
จบการศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเหมือนกันทั้ง 2 รูปแบบ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้	Certificate) และสามารถทำการศึกษาต่อในระดับ Miester อีกทั้งต่อยอดไประดับอุดมศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (VET Diploma) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (VET Advanced Diploma) สามารถศึกษาต่อในระดับอนุปริญญา สายวิชาชีพ (Vocational Graduate Diploma) และระดับประกาศนียบัตรสายวิชาชีพ (Vocational Graduate Certificate) อีกทั้งต่อยอดไปอุดมศึกษา	และได้รับประกาศนียบัตรสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ - Nitec - Higher Nitec - Master Nitec (ให้แก่ผู้เรียนที่ได้รับ Nitec แล้ว และมีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี)
ผลสัมฤทธิ์การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	ประเทศไทยได้เริ่มนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีกฎหมายรองรับในปี พ.ศ. 2551 ในปี พ.ศ. 2560 สถานศึกษาบาง	ประสบความสำเร็จอย่างสูงและเป็นแม่แบบให้กับหลายประเทศ จากสถิติใน ค.ศ. 2007 มีจำนวนผู้เรียนเข้าเรียนระบบทวิภาคีเป็นจำนวน 1,600,000 คน	ใน ค.ศ. 2016 มีผู้เรียนอยู่ในระบบ VET เป็นจำนวน 1.7 ล้านคน และอยู่ในระบบ VET Apprenticeships/ Traineeships คิดเป็นสัดส่วน 25 เปอร์เซ็นต์ของ	มีผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาเข้าสู่สายอาชีพสูงถึง 65 เปอร์เซ็นต์ มีการวางแผนร่วมกันของทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่รัฐบาล องค์กรของรัฐ และสถาน

ประเด็น	ประเทศไทย	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	ประเทศออสเตรเลีย	ประเทศสิงคโปร์
	<p>แห่งยังไม่มีการจัดการศึกษาในระบบทวิศึกษา แต่ทว่ามีแนวโน้มผู้เรียนให้ความสนใจเข้าศึกษาในระบบทวิศึกษามากขึ้นตามลำดับ</p>	<p>และใน ค.ศ. 2012 ผู้เรียนอาชีวศึกษามีสัดส่วนสูงถึง 48 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนนักศึกษาที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น</p>	<p>จำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่อยู่ในระบบ VET ในส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบ VET มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วได้งานทำคิดเป็น 77.6% ของจำนวนผู้จบการศึกษาทั้งหมด มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วได้งานทำหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คิดเป็น 86.5 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนผู้จบการศึกษาทั้งหมด</p>	<p>ประกอบกรทำให้ผู้จบการศึกษาทำงานทำตรงตามสาขาวิชาที่เรียนอีกทั้งประเทศสิงคโปร์ได้ริเริ่มแนวคิด Factory School คือ การสร้างห้องปฏิบัติการในสถานศึกษาที่จำลองการทำงานในสถานประกอบการ ซึ่งยังไม่มีประเทศใดทำมาก่อน</p>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในส่วนของนโยบายการศึกษานั้นประเทศไทยจะคล้ายกับของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีซึ่งประเทศไทยใช้เป็นแม่แบบ แต่ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีจะมีคนสนใจศึกษาในระบบทวิศึกษามากกว่าการเรียนในสถานศึกษาเต็มเวลาซึ่งตรงข้ามกับประเทศไทย และในส่วนของ Transition System ที่มีระบบการศึกษาคล้ายกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานของประเทศไทย ส่วนของประเทศออสเตรเลียนั้นจะมีนโยบายทางการศึกษาที่แตกต่างออกไปจากประเทศอื่น ๆ คือนโยบายของประเทศออสเตรเลียมีหน่วยงานของภาครัฐเข้ามาเกี่ยวหลายฝ่ายทำให้ระบบการศึกษามีความซับซ้อนและความยืดหยุ่นของนโยบายจะน้อยกว่า แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีทางเลือกมากกว่าส่งผลให้ผู้จบการศึกษามีทักษะทางวิชาชีพ และได้รับการรับรองจากองค์กรของรัฐที่เป็นที่ยอมรับทั่วประเทศ นโยบายทางการศึกษาของประเทศสิงคโปร์จะให้ผู้เรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพจะมีทางเลือกสองทางคือเข้าศึกษาต่อใน Polytechnic ใช้ระยะเวลาการศึกษา 3 ปี หรือ ITE ที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาน้นกว่าและสามารถทำงานได้หลังจากจบการศึกษา เส้นทางการศึกษาต่อหลังจบการศึกษานั้นผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ทั้ง 4 ประเทศ

ผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและประเทศสิงคโปร์ประสบความสำเร็จอย่างมากโดยมีผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาสนใจเข้าศึกษาต่อระบบอาชีวศึกษาสูงถึง 48 และ 65 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และผู้จบการศึกษามีอัตราได้งานทำที่สูง รัฐบาลของประเทศออสเตรเลียมีความพยายามในการผลักดันการศึกษาระบบ VET Apprenticeships/ Traineeships เพื่อชดเชยการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมแต่ยังมีผู้เรียนสนใจจำนวนน้อย ผู้จบการศึกษาจากระบบ VET ของประเทศออสเตรเลียมีอัตราการทำงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ในขณะที่ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ริเริ่มส่งเสริมนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษามาเป็นระยะเวลาประมาณ 10 ปี การผลักดันนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาส่งผลให้ผู้เรียนให้ความสนใจในการศึกษาระบบทวิศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 มีผู้เข้าศึกษาในการศึกษาระบบทวิศึกษาจำนวน 113,729 คน ในขณะที่ในปี พ.ศ. 2555 มีผู้เข้าศึกษาในการศึกษาระบบทวิศึกษาจำนวน 37,694 คน (ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี, 2559) แต่ทว่าหลักสูตรการศึกษาระบบทวิศึกษาในประเทศไทยนั้นใช้หลักสูตรเดียวกับหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาที่เรียนในสถานศึกษาเต็มเวลา ส่งผลให้การนำไปปฏิบัติอาจทำให้ได้ผลสัมฤทธิ์ไม่เต็มที่ แตกต่างกับหลักสูตรทวิภาคีในต่างประเทศเกิดจากความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการทดสอบ

อนันต์ งามสะอาด (2549) ได้ทำการวิเคราะห์นโยบายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในหลายประเทศซึ่งในแต่ละประเทศมีรูปแบบที่แตกต่างกัน

ในประเทศออสเตรียมีการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จะแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการฝึกอบรมสำหรับช่างฝึกหัดโดยนักศึกษาจะเริ่มทำสัญญากับสถานประกอบการด้วยตนเอง และสถานฝึกอบรมของสถานประกอบการจะรับผิดชอบในการเลือกอาชีพ ในส่วนที่สองเป็นการฝึกอบรมด้านอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ จัดสอนเฉพาะในสถานศึกษาเทคนิคเฉพาะด้าน อาทิ ด้านวิศวกรรม อิเล็กทรอนิกส์ และก่อสร้าง เป็นต้น ช่างฝึกหัดหลายอาชีพสามารถเข้าฝึกในสถานศึกษาเหล่านี้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับและสาขาอาชีพที่เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปจะใช้เวลาในการศึกษา 2-4 ปี

ในประเทศฝรั่งเศสมีการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และยังมีหลักสูตรอาชีวศึกษาสำหรับผู้ที่มีอายุครบ 16 ปีแต่ยังไม่มีวุฒิการศึกษาโดยจะจัดการศึกษาให้ได้คุณวุฒิและให้ทำงานไปด้วย โดยมีสัญญาการทำงานระหว่าง 6 เดือนถึง 2 ปี กับสถานประกอบการ เอกชน ซึ่งรัฐบาลจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายร้อยละ 30 และสถานประกอบการเอกชนสนับสนุนร้อยละ 70 เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เยาวชนเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งยังมีกฎหมายมุ่งใจสำหรับสถานประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ

Gessler และ Howe (2013) ได้ทำการศึกษาระบบการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีซึ่งเกิดจากกระบวนการทางประวัติศาสตร์ของประเทศเองไม่ได้เกิดมาจากการวางแผนและสร้างให้เกิด โดยงานวิจัยนี้จะมุ่งไปที่การศึกษากระบวนการทางประวัติศาสตร์ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เริ่มศึกษาตั้งแต่บทบาทของสมาคมตั้งแต่ยุคกลาง และบทบาทของกลุ่มชนชั้นในสังคมในสมัยศตวรรษที่ 18-19 และพัฒนาการของบริษัทขนาดใหญ่ในยุคนั้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีได้ฝังรากลงในสังคมไปแล้วโดยมีปรัชญาหลัก ๆ คือ มืออาชีพนั้นได้รับการยกย่อง มีกลุ่มสังคมของนักปฏิบัติมืออาชีพ มีการเกิดขึ้นของปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มสังคมของมืออาชีพ มีการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักปฏิบัติมืออาชีพ และมีการฝึกงานของนักศึกษาในสถานที่ทำงานจริง ซึ่งยังสืบเนื่องต่อมาจนปัจจุบันโดยเหตุผลหลักที่ยังคงอยู่คือการเปิดเสรีทางการค้าในปี 1871 ในต้นศตวรรษที่ 20 ยังคงมีการพัฒนาการจัดการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาโดยจะสังเกตได้ว่าการปรับปรุงพัฒนาที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้นมีผลสืบเนื่องมาจากการมีข้อขัดแย้งกันจึงทำให้มีผลการพัฒนาต่อเนื่อง

Hummelsheim และ Michaela (2014) ได้ทำการศึกษาระบบการศึกษาแบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่ประสบความสำเร็จและได้ทำการศึกษาต่อไปถึงการถ่ายโอนระบบของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีให้ประเทศอื่นในแถบเอเชีย ซึ่งจากการศึกษานั้นไม่สามารถลอกแบบของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมาได้โดยตรงเนื่องจากระบบของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้นทำมานานและมีความซับซ้อน ซึ่งในประเทศแถบเอเชียระบบการศึกษาแบบทวิภาคีมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในตลาดแรงงาน ซึ่งผู้คนมองว่าเป็นทางเลือกที่สองรองลงมาจากระดับปริญญาตรี ซึ่งแตกต่างกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรเลีย และสวีเดนแลนด์ ซึ่งมองการศึกษาอาชีวศึกษานั้นเป็นสิทธิพิเศษและมีคนสามารถเรียนได้น้อย อีกหนึ่งอย่างที่แตกต่างกันก็คือในประเทศแถบเอเชียนั้นการที่จะได้งานที่ดีทำจำเป็นต้องจบในสถาบันอุดมศึกษาทำให้การสร้างการศึกษาระบบทวิภาคีนั้นเป็นไปได้ยาก แต่ทว่าในปัจจุบันมีการผลักดันของภาครัฐ และมีการเปิดประเทศกลุ่มอาเซียนทำให้เป็นตัวผลักดันที่ดีในการสร้างกระแสอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ดียิ่งขึ้น โดยจากการศึกษาการสร้างระบบการศึกษาแบบทวิภาคีนั้นพบว่าปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันให้ระบบนี้สำเร็จ ดังนี้ มีการจัดการโครงการที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้เร็ว มีระบบที่สอดคล้องกันระหว่างการเมือง สังคม วัฒนธรรม และสภาพเศรษฐกิจ มีความร่วมมือกันกับสถานประกอบการที่ดี และมีทีมงานที่มีคุณภาพ และแรงจูงใจสูง

แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

งานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในระบบทวิศึกษานั้นมีผู้ทำวิจัยอยู่หลายรูปแบบซึ่งแตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษาและพื้นที่ที่ทำวิจัย อนันต์ งามสะอาด (2549) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้วยหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นระบบที่มีการนำเอาบุคลากรของสถานศึกษา บุคลากรของสถานประกอบการ นักศึกษาและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารด้านการจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านบุคลากร โดยมีระบบการทำงานสรุปได้ ดังนี้ มีการเตรียมบุคลากรผ่านการประชุมชี้แจง การนิเทศ ทำให้บุคลากรมีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงาน มีการคัดกรองนักศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ มีการปรับแผนการเรียนและฝึกอาชีพให้เหมาะกับสถานประกอบการ มีการปรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น และมีการอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จากผลการดำเนินงานพบว่าระบบนี้ได้รับผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อีกงานวิจัยหนึ่งเป็นของธานินทร์ ศรีชมพู และคณะ (2557) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา โดยได้ทำการศึกษาปัญหาและรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีเป็นจำนวน 3 แห่ง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน นำผลการศึกษาที่ได้มาประมวลและสร้างรูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่เป็นกลไกขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ ได้แก่ คณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารที่ดี มีการกำหนดขอบข่ายการบริหารงานครบ 8 ภารกิจ มีกระบวนการที่ดี มีสมรรถนะของผู้จัดการศึกษาครบทั้ง 3 สมรรถนะ มีการสร้างปัจจัยเงื่อนไขในการบริหารงาน

อีกทั้งยังได้มีการศึกษาวิจัยการสร้างนวัตกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาซึ่งจัดทำโดย พิศณุทองเลิศ และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2558) โดยทำการเก็บข้อมูลจากสถาบันศึกษาอาชีวศึกษา 159 แห่ง ผลการศึกษาพบว่ามี 7 องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี ได้แก่ 1) การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) ระบบการดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) นโยบายการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 4) ความร่วมมือการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) การวัดและประเมินผล 6) หลักสูตร และ 7) คุณลักษณะผู้เรียน

งานวิจัยที่น่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งเป็นของจินตนา รวมชมรัตน์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเก็บตัวอย่าง จำนวน 555 คน ได้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หัวหน้าสาขาวิชาที่เปิด

สอนระบบทวิภาคี ผู้บริหารสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และครูฝึก ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การกระจายอำนาจ การบริหารและจัดกาเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การจัดหลักสูตรที่ตรงต่อความต้องการแรงงาน และการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผลการประเมินระบบออกมาพบว่าถูกต้องและเหมาะสมมีความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์

โดยสรุปจะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีนี้นั้นมีอยู่หลากหลายรูปแบบซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา โดยงานวิจัยทั้งหมดของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนี้ มุ่งเน้นไปที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลเป็นหลักส่วนงานวิจัยที่มุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีของอาชีวศึกษาเอกชนนั้นยังขาดอยู่

มีงานวิจัยมากมายที่ได้ทำการศึกษาคความพยายามในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีไปในประเทศต่าง ๆ โดยยึดสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นต้นแบบ ได้แก่ Euler (2013) ได้ทำการศึกษาระบบการศึกษาแบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเพื่อวิเคราะห์ว่าสามารถเป็นต้นแบบให้กับประเทศอื่นได้อย่างไร ซึ่งการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงนั้น หากนำไปถ่ายทอดให้กับประเทศอื่นโดยใช้ระบบเดียวกันแล้วผลลัพธ์ปรากฏว่าน่าผิดหวังและไม่มีผลกระทบในระยะยาวโดยสังเกตได้ว่าระบบนี้จะมีใช้เพียงไม่กี่ประเทศในยุโรปกลาง จากผลการศึกษาของงานชิ้นนี้พบว่าวิธีการที่จะนำระบบการศึกษาทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีไปใช้กับประเทศอื่นนั้น ต้องนำไปใช้ในภาคธุรกิจที่เงื่อนไขการทำธุรกิจเข้าได้กับระบบทวิภาคี ทำการสร้างขั้นตอนในการเสริมสร้างทักษะงานที่ทำงานได้ทั่วไป ไม่ใช่มีทักษะเฉพาะงานที่ทำตอนฝึกงาน โดยการฝึกอาจจะเป็นแหล่งฝึกเดี่ยวหรือหลายแหล่งฝึก ซึ่งทักษะงานนี้ไม่ควรแบ่งออกเป็นระดับแต่ให้ทำเป็นโครงสร้างการฝึกอบรมที่สามารถสลับสับเปลี่ยนได้ง่าย ในการจัดระบบการศึกษาต้องมีการรวบรวมทฤษฎีและปฏิบัติทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ ส่วนค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนนักเรียนนั้นเกิดจากการร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและสถานประกอบการช่วยกันสนับสนุน สำหรับโรงงานที่ไม่พร้อมที่จะสนับสนุนนักเรียนก็สามารถหารูปแบบอื่น ๆ ในการหาทุนสนับสนุนได้ขึ้นอยู่กับว่าทางสถานประกอบการต้องการมีส่วนร่วมเพียงใด อาจจะใช้ระบบการฝึกทักษะแบบผสมผสาน (Mixed Systems) ที่หาแนวทางอื่น ๆ ที่ได้มาตรฐานในการฝึกฝนทักษะ อีกทั้งควรมีการสร้างระบบการฝึกหัดครูผู้สอนให้มีคุณภาพที่ดี หลังจากที้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้วนั้นทักษะที่ฝึกมาต้องนำไปสู่การหางานที่ดีทำได้ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคม

อีกงานวิจัยหนึ่งเป็นของ Pilz (2009) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการเริ่มต้นระบบการฝึกงานของอาชีวศึกษาในสถานประกอบการของประเทศอังกฤษและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเจ้าของสถานประกอบการนั้นมีส่วนสำคัญในการจัดระบบการสอน งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาระบบของประเทศอังกฤษและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเพื่อใช้มาเป็นตัวอย่างของรูปแบบที่ใช้ได้ผลดีและเป็นผู้นำในการจัดระบบการสอนในสถานประกอบการของอาชีวศึกษา ใช้การสัมภาษณ์เจ้าของสถานประกอบการในการเก็บข้อมูลของทั้งสองประเทศ พบว่าในประเทศอังกฤษการเริ่มต้นระบบการฝึกงานของอาชีวศึกษาจะเกี่ยวข้องกับตัวงานเป็นหลัก ส่วนในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีพบว่ามี การเริ่มต้นระบบการฝึกงานของอาชีวศึกษามีความหลากหลายและมีความพร้อมอีกทั้งยังบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของสถานประกอบการ และเหตุผลหลักที่ทั้งสองประเทศได้ทำการลงทุนในการสร้างระบบการฝึกงานของอาชีวศึกษาในสถานประกอบการ คือ ความคุ้มค่าในการลงทุนของการฝึกงาน ปรัชญาของชาติในเรื่องของการศึกษาและการฝึกงานในสถานประกอบการ และแนวทางของการจัดการตลาดแรงงาน

โดยสรุปการนำระบบการศึกษาแบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่ประสบความสำเร็จแล้วถ่ายโอนไปประเทศอื่นโดยตรงนั้นทำได้ยากเนื่องจากเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจของประเทศนั้นด้วย อีกทั้งกระแสการยอมรับการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศแถบเอเชียยังน้อยกว่าในแถบประเทศยุโรป ซึ่งการนำระบบทวิภาคีไปใช้ให้สำเร็จนั้นเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัยซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

Schaap et al. (2012) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนในสถานศึกษาและการเรียนในสถานประกอบการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นกังวลจากหลายฝ่าย คือการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยจะเรียนรู้ทางด้านทฤษฎีในสถานศึกษาและเรียนรู้ด้านการทำงานและปฏิบัติในสถานประกอบการ โดยการทำการทบทวนวรรณกรรมจำนวน 24 เรื่อง ผลการทบทวนวรรณกรรมพบว่าการเรียนรู้ของนักศึกษามีความเชื่อมโยงกับ 6 ประเด็นหลัก คือ การพัฒนาความเชี่ยวชาญของนักศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา การบูรณาการความรู้ที่ได้จากสถานศึกษากับสถานประกอบการ กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างจริงจังในการเรียน และการพัฒนาอัตลักษณ์ของวิชาชีพนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้สรุประบบการศึกษาปัจจุบันต้องมีการปรับกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้ตามความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักศึกษา อีกทั้งควรมีการเชื่อมโยงกันจากบนลงล่าง และจากในระดัเดียวกันด้วย

Mauroux et al. (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำการใช้โทรศัพท์มือถือและหนังสือที่สามารถอ่านผ่านระบบออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้การทำงานในสถานประกอบการ แต่ทว่าในปัจจุบันยังไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ฝึกงานและหัวหน้างานในสถานประกอบการ โดยงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาการใช้โทรศัพท์มือถือและหนังสือออนไลน์ของผู้ฝึกงานรวมถึงรูปแบบการใช้งานต่าง ๆ โดยทดลองจากผู้ฝึกงานที่ทำขนมปังเป็นจำนวน 16 คน ด้วยการสร้างแอปพลิเคชันบนมือถือที่สามารถถ่ายรูปตอนทำการเรียนได้ และหนังสือทำอาหารที่สามารถอ่านออนไลน์ได้ อีกทั้งหัวหน้างานยังสามารถเข้าไปให้ผลตอบรับแก่ผู้ฝึกได้ด้วย ในการทดลองได้ทำการเก็บข้อมูลการเข้าใช้โทรศัพท์มือถือและหนังสือออนไลน์ ในขณะที่เหตุผลที่เข้าไปใช้นั้นจะเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการทดลองพบว่าสิ่งที่ได้รับการยอมรับจากผู้ฝึกงานคือการได้ใช้โทรศัพท์มือถือในที่ทำงานและทำงานผ่านโทรศัพท์มือถือรวมทั้งการมีหนังสือออนไลน์ที่สามารถอ่านได้ และการได้ผลตอบรับจากหัวหน้างานผ่านโทรศัพท์มือถือ อีกทั้งการที่สามารถถ่ายรูปได้ทุกเมื่อก็พิสูจน์ได้ว่ามีประโยชน์ในการเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์ในการฝึกงานของอาชีวศึกษา

โดยสรุปการพัฒนาการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคนั้นสามารถทำได้หลายวิธีโดยวิธีที่นิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ร่วมกับการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคนั้นมีผู้ทำเป็นจำนวนมาก ได้แก่ Mehrotra และคณะ (2015) ได้ทำการสำรวจความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในโรงงานในประเทศอินเดียที่ขาดแคลนแรงงานฝีมือจำนวน 43 โรงงาน ผลการสำรวจพบว่าโรงงานเหล่านี้ประสบปัญหาทั้งในเชิงของปริมาณและคุณภาพของแรงงานฝีมือที่จะส่งเข้ามาในบริษัทจากสถานศึกษา แนวทางแก้ไขของโรงงานในปัจจุบันคือการทำการฝึกอบรมภายในสำหรับพนักงานใหม่และพนักงานปัจจุบันเพื่อพัฒนาฝีมือ โดยทางโรงงานมีความต้องการที่จะร่วมมือในโครงการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานร่วมกับรัฐบาล กลุ่มนักวิจัยนี้ยังได้แนะนำแนวทางในการปรับการศึกษาาระบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีให้เข้ากับประเทศอินเดียด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอีกชิ้นหนึ่งเป็นของ Frey et al. (2014) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะที่ควรมีของกลุ่มวัยรุ่นที่ส่งผลต่อการต้อออกระหว่างการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในช่วงการฝึกงาน จากการสำรวจในช่วงปี 2009 ประมาณ 22 เปอร์เซนต์

ของผู้ฝึกงานได้ขอเลิกฝึกงานระหว่างการฝึกงานของการศึกษาอาชีวศึกษา การเลิกฝึกงานกลางคันนี้ ก่อให้เกิดผลเสียมากมายแก่บริษัท คือ บริษัทไม่สามารถหาบุคลากรมาทดแทนได้สร้างความเสียหายแก่บริษัททั้งเรื่องของงบประมาณและเวลาที่ได้ลงทุนไปกับนักศึกษาฝึกงานนี้ โดยงานวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับ ในแบบสอบถามได้ทำการแบ่งสมรรถนะที่สำคัญออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะด้านสังคม สมรรถนะด้านระเบียบวิธี และ สมรรถนะด้านบุคคล รวมทั้งคำถามที่ประเมินความเสี่ยงในการต้อออกของนักศึกษาระหว่างฝึกงาน โดยกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยคือนักศึกษาฝึกงาน 409 คน ที่อยู่ในสาขาช่างกล สาขาช่างขาย และสาขาโลจิสติกส์ ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มนักศึกษาฝึกงานที่มีความเสี่ยงในการต้อออกสูงนั้นมีสมรรถนะทางด้านระเบียบวิธีและด้านสังคม ต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาฝึกงานที่มีความเสี่ยงในการต้อออกต่ำ

ปาริฉัตร จันโทริ (2555) ได้ทำการศึกษาแนวทางแก้ไขตลาดแรงงานไทยขาดแคลนกับการศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งสถานการณ์แรงงานไทยนั้นขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ ซึ่งปัจจุบันแรงงานไทยส่วนมากนั้นจะขาดแคลนฝีมือทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการได้ เพราะฉะนั้นแนวทางในการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานแนวทางหนึ่งคือการส่งเสริมการศึกษาแบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นการผลิตคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและผู้ประกอบการในตลาดแรงงาน โดยจะได้ศึกษาทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคีในประเทศไทยมีอยู่หลายรูปแบบแตกต่างกันไปแล้วแต่สถานศึกษา ส่วนปัญหาในการจัดการศึกษาทวิภาคี ได้แก่ ปัญหาด้านความพร้อมของสถานศึกษา บุคลากรในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล ปัญหาด้านสถานประกอบการที่ยังขาดครูฝึกที่ไม่เพียงพอและขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ปัญหาด้านนักเรียนที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับระบบทวิภาคีได้ ทำให้เกิดการลาออกกลางคัน

Baethge และ Wolter (2015) ได้ทำวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแรงงานจากการศึกษาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีไปสู่ระดับอุดมศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเป็นที่ทราบกันในอดีตการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนับเป็นเสาหลักของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในการพัฒนาประเทศมายาวนาน แต่ทว่าจากการสำรวจในปี 2011 พบว่าจำนวนคนที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีจำนวนเท่า ๆ กันเกิดขึ้นมาจากนโยบายใหม่ที่ให้คนที่มีความสามารถสูงสามารถที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อตลาดแรงงานของประเทศ ซึ่งการที่นักเรียนที่มีคุณภาพต่ำลงเข้าสู่ระบบการศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งจะทำให้คุณภาพลดลงกว่าในอดีต การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในปัจจุบันอยู่ภายใต้ความกดดันอย่างยิ่งโดยมีเหตุผลหลักอยู่สามประการ คือ การที่มีการเปลี่ยนแปลงจากอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปสู่อุดมศึกษามากขึ้น ทำให้ขอบเขตการขับเคลื่อนของการบริหารแต่ละบริษัทแคบลง อีกสาเหตุหนึ่งก็คือจุดอ่อนของบริษัท

ที่เข้าร่วมการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคีต้องได้รับการอนุญาตให้ถูกกฎหมายจากระบบการเมือง เหตุผลสุดท้ายก็คือระบบอาชีวศึกษาทวิภาคีเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ในแบบสวนทางกับพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกล่าวคือแทนที่เยาวชนต้องเข้าไปเป็นผู้ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ การที่ไปเรียนต่อในระดับอุดมศึกษานั้นเป็นเรื่องที่คุ้นเคยกว่า

บุญยาพร แสงทอง (2554) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค โดยทำการสำรวจ ผู้จัดการ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการที่ร่วมกันจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยเทคนิคชุมพร จำนวน 150 คน และได้ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 109 คน ตัวแปรต้นในการศึกษาคือ ขนาดของผู้ประกอบการ มีสามขนาดคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตัวแปรตามในการศึกษาคือ ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร โดยทำการเก็บข้อมูลกับผู้จัดการ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ ด้วยแบบสอบถาม ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความซื่อสัตย์สุจริตของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย มนุษยสัมพันธ์ของครู-อาจารย์นิเทศอยู่ในระดับมาก การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับผู้ประกอบการมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนรับสมัครและคัดเลือกนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจด้านสถานศึกษาจัดฝึกอบรมให้ความรู้แนวทางการฝึกอาชีพแก่ครูฝึกในสถานประกอบการต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจด้วย F-test พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความพึงพอใจด้านผู้เรียน ด้านครู-อาจารย์นิเทศ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุปการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษามีปัญหาและอุปสรรคมากมายที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ เช่น คุณภาพของฝีมือแรงงาน ปัญหาครูฝึกที่ไม่เพียงพอและขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ และ การตกรอกของนักศึกษาระหว่างการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคีในช่วงการฝึกงาน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น ปัญหาด้านความพร้อมของสถานศึกษา และปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลในสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางพัฒนาการนำนโยบายของการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบไปด้วยระเบียบวิธีวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากร

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษา ระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการ นำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด นครราชสีมา มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

นำตัวแปรที่จะทำการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ก. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ในองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบ สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

- กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา
- จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ และรายการข้อความคำถามของแต่ละประเด็น
- ทำการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความ ตรงตามเนื้อหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- ผู้วิจัยแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บ รวบรวมข้อมูล

ข. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด นครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง

ค. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ใช้วิธีการบันทึกในรูปแบบเอกสาร

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปสาระสำคัญของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษา ระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

การนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ที่จะนำไปใช้ในการผลิตและพัฒนาแรงงานคนด้านวิชาชีพที่มีฝีมือ ให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศ มีการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 ร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ทำการร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยนำผลการวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติมา นำเสนอร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาโดยผู้ทำการวิจัย

2.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ก. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

- กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา
- จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ และรายการข้อความคำถามของแต่ละประเด็น
- ทำการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- ผู้วิจัยแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ข. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 ท่าน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง

ค. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ใช้วิธีการบันทึกในรูปแบบเอกสาร

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปสาระสำคัญของรูปแบบ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

2.3 นำเสนอแนวทางการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ นำมาแก้ไขและปรับปรุงองค์ประกอบของแนวทางการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาและนำเสนอแนวทางต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและนำข้อเสนอแนะที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแนวทางให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่ต่อไป

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยสามารถสรุปดังแสดงใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
<p>ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ แนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา</p>	<p>1.1 ประชากร คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง</p> <p>1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากร</p> <p>1.3 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 คน</p>	<p>สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ แนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา</p>
<p>ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา</p>	<p>2.1 ร่างแนวทางพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยนำผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จ มานำเสนอร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาขั้นพื้นฐานโดยผู้ทำการวิจัย</p> <p>2.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่ง</p>	<p>แนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ฉบับสมบูรณ์</p>

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
	<p>ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์</p> <p>2.3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จากการนำผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และปรับร่างแนวทางและนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา</p>	

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา หลังจากที่ได้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยที่ได้วางแผนไว้แล้ว ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 11 ท่าน จาก 12 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษานครราชสีมาและวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษาเป็นชุดเดียวกันจึงทำการสัมภาษณ์เสมือนว่าเป็นวิทยาลัยเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบไปด้วย

1. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีช่างกลพาณิชย์การ
2. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การปากช่อง
3. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิคมารีย์บริหารธุรกิจ
4. ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษากุสุมภ์เทคโนโลยี
5. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีบัวใหญ่
6. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีชนะเลิศ
7. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทยคง
8. ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเมรีเทคโนโลยี
9. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิกลายมิตรนนครราชสีมา
10. ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเซนต์แอนน์
11. ผู้บริหารของวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษานครราชสีมา และวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้จัดทำข้อมูลอย่างเป็นความลับโดยไม่ระบุชื่อของผู้ให้ข้อมูล ตามความประสงค์ของผู้ให้ข้อมูล ดังนั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากย่อหน้านี้เป็นต้นไป ผู้วิจัยจะทำการสลับ

ลำดับและแทนชื่อสถานศึกษาด้วยหมายเลขแทนการใช้ชื่อของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อให้สามารถแสดงข้อมูลในรายละเอียดที่ไม่สามารถอ้างอิงไปยังผู้ให้ข้อมูลได้

ข้อมูลพื้นฐานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนล่วงหน้าแล้วจึงนัดหมายเพื่อสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้รับทราบถึงที่มาของการวิจัย และเตรียมข้อมูลพื้นฐานไว้เพื่อให้การสัมภาษณ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยข้อมูลที่จัดทำจากแบบสอบถามพบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 12 แห่ง มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

วิทยาลัย อาชีวศึกษา เอกชน	จัดการศึกษาในประเภทวิชา		การจัดการ ศึกษาในระบบ ทวิศึกษา	การจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาในระดับ	
	พาณิชย์กรรม	อุตสาหกรรม		ปวช.	ปวส.
1	✓	✗	✓	✗	✓
2	✓	✓	✗		
3	✓	✗	✓	✗	✓
4	✓	✓	✓	✓	✓
5	✓	✗	✗		
6	✓	✓	✗		
7	✓	✓	✗		
8	✓	✓	✓	✓	✓
9	✓	✗	✗		
10			✓	✗	✓
11	✓	✓	✗		
12	✓	✓	✓	✗	✓

ตารางที่ 3 เป็นตารางสรุปข้อมูลพื้นฐานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลรูปแบบการศึกษาระบบทวิศึกษาได้แก่ การจัดการศึกษาในประเภทวิชาพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม มีการดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา และระดับชั้นเรียนในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา ทั้งนี้จากข้อตกลงระหว่างผู้วิจัยและผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนว่าจะเก็บข้อมูลที่แสดงถึงตัวตนบุคคลผู้ให้ข้อมูลไว้เป็นความลับ จึงไม่นำเสนอชื่อของผู้บริหาร หรือชื่อของสถานศึกษาไว้ในตารางที่ 3

จากตารางที่ 3 จะพบว่ามหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 วิทยาลัย มีการจัดการศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 4 วิทยาลัย มีการจัดการศึกษาเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนอีก 1 วิทยาลัย มีการจัดการศึกษาเฉพาะประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา มีการจัดการศึกษาในระบบทวิศึกษาเป็นจำนวน 6 วิทยาลัย มีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาในระดับ ปวส. จำนวน 4 วิทยาลัย อีก 2 วิทยาลัย มีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส.

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

จากข้อมูลดิบในการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน ได้ข้อมูลที่บันทึกในรูปแบบเชิงบรรยาย ผู้วิจัยอ่านและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็นความสอดคล้องระหว่างผู้บริหารในแต่ละวิทยาลัยที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสรุปไว้ในรูปแบบของตาราง

1.1 นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการทดสอบภายในสถานศึกษาโดยใช้ข้อสอบกลางที่ส่งมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและเดินทางไปรับของข้อสอบที่วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งมีการเชิญบุคลากรจากสถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการทดสอบด้วย ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการทดสอบภายในสถานศึกษาโดยใช้ข้อสอบกลางที่ส่งมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและเดินทางไปรับของข้อสอบที่วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา	10
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการทดสอบภายในสถานศึกษาโดยใช้ข้อสอบกลางที่ส่งมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและมีการเชิญบุคลากรจากสถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการทดสอบ	1

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 5 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 5 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. ข้อสอบเน้นภาคทฤษฎีและวิชาสามัญเป็นส่วนใหญ่	2	มุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติ และการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา
2. ข้อสอบมีระดับความยากในเชิงทฤษฎีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต นักศึกษาระบบทวิศึกษาประสบปัญหาในการทำข้อสอบให้ได้คะแนนตามเกณฑ์	2	ควรมีการสอนเสริมและฝึกให้นักศึกษาทำตัวอย่างแบบทดสอบก่อนการเข้าสอบอย่างน้อยสองสัปดาห์ก่อนสอบ
3. ข้อสอบไม่ทันสมัย ไม่ครอบคลุมบริบทของแต่ละวิทยาลัยซึ่งจุดเน้นของแต่ละวิทยาลัยไม่เหมือนกัน	1	เลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับความต้องการควรและบริบทของสถานศึกษาทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการด้วย

นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
4. นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา	1	ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงความสำคัญในการผ่านการทดสอบเพื่อนำไปประกอบอาชีพในอนาคต

สภาพปัญหาที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งพบคือ ข้อสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาเน้นภาคทฤษฎีและวิชาสามัญเป็นส่วนมาก ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาที่เน้นการศึกษาภาคปฏิบัติเป็นหลัก และข้อสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษามีระดับความยากในเชิงทฤษฎีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีตแต่ยังขาดความทันสมัย ไม่สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาระบบทวิศึกษาและไม่ครอบคลุมบริบทของแต่ละวิทยาลัยที่มีจุดเน้นแตกต่างกันไป ส่งผลให้นักศึกษาระบบทวิศึกษาส่วนมากประสบปัญหาในการทำข้อสอบให้ได้คะแนนตามเกณฑ์

อีกสภาพปัญหาหนึ่ง คือนักศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจของวัตถุประสงค์ในการสอบทำให้นักศึกษาบางส่วนไม่ตั้งใจในการผ่านการทดสอบหรือไม่เข้าสอบ

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 5 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปออกมาได้เป็นสองประเด็นคือ

- 1) ข้อสอบและการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา มีแนวทางสู่ความสำเร็จ คือ
 - ข้อสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ควรเน้นการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติ และการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา
 - การทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาควรมีการสอนเสริมและฝึกให้นักศึกษาทำตัวอย่างแบบทดสอบก่อนการเข้าสอบอย่างน้อยสองสัปดาห์ก่อนสอบ
 - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการเลือกวิธีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา สถานประกอบการ และบริบทของสถานศึกษา ซึ่งทำการทดสอบร่วมกับบุคลากรที่มาจากสถานประกอบการด้วย
- 2) นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา มีแนวทางสู่ความสำเร็จ คือ การประชาสัมพันธ์ภายในสถานศึกษาให้นักศึกษาทราบถึงความสำคัญของการทดสอบและการผ่านการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการประกอบอาชีพในอนาคตของนักศึกษา

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา เช่น

“การทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นการสอบทฤษฎีมากกว่าไม่ได้เป็นการทดสอบที่ลงไปสู่การปฏิบัติเชิงสมรรถนะว่านักศึกษามีทักษะจริงหรือไม่ การทดสอบเชิงปฏิบัติน่าจะให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าและควรมีการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพขอสาขาวิชาควบคู่ไปด้วย”

1.2 นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินการใช้หลักสูตรมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีการจัดการฝึกอาชีพของนักศึกษามากกว่ากึ่งหนึ่งอยู่แล้ว ในขณะที่วิทยาลัยบางแห่งมีการฝึกอาชีพตลอดระยะเวลาเรียน ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ

นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
ใช้หลักสูตรมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีการจัดการฝึกอาชีพของนักศึกษามากกว่ากึ่งหนึ่งอยู่แล้ว ในขณะที่วิทยาลัยบางแห่งมีการฝึกอาชีพตลอดระยะเวลาเรียน	11

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 5 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน ผู้บริหารทั้ง 5 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ

นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. นักศึกษาระดับ ปวช. ระยะเวลาการฝึกอาชีพหนึ่งปีครึ่งยาวนานเกินไป เนื่องจากวุฒิภาวะยังไม่ถึง	3	ลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาระดับ ปวช. ให้น้อยกว่ากึ่งหนึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 เดือน ถึง 6 เดือน
2. การควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนตามหลักสูตรในช่วงที่นักศึกษาฝึกอาชีพยังไม่ดีพอ	1	ปรับหน่วยกิตของหลักสูตรให้ลดลงในการเรียนให้เรียนจบก่อนออกไปฝึกอาชีพและมีการนำเสนอสิ่งที่ได้รับหลังจากการฝึกอาชีพ
3. กฎหมายแรงงานกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการไม่ตรงกันในประเด็นที่ต้องมีอายุมากกว่า 18 ปี	1	รัฐบาลควรสร้างนโยบายสอดคล้องกับการฝึกอาชีพของนักศึกษา กับสถานประกอบการ
4. หลักสูตรบางสาขามีปัญหาในการฝึกอาชีพเนื่องจากไม่ตรงกับที่สถานประกอบการต้องการ	1	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรออกเกณฑ์ของรายวิชาที่เหมาะสมกับระบบทวิศึกษา

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 3 แห่งพบตรงกัน คือ การกำหนดให้นักศึกษาระดับ ปวช. มีระยะเวลาการฝึกอาชีพเป็นระยะเวลาหนึ่งปีครึ่งนั้นยาวนานเกินไปสำหรับนักศึกษาที่มีอายุน้อย และวุฒิภาวะยังไม่ถึง การที่นักศึกษาจะเข้าไปอยู่ในสถานประกอบการเป็นระยะเวลานานจะส่งผลให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่น นักศึกษาเลิกเรียนกลางคัน การฝึกอาชีพไม่ครบระยะเวลาที่กำหนด และการมีปัญหาชู้สาว เป็นต้น

สภาพปัญหาอื่นที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งพบ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนตามหลักสูตรในช่วงที่นักศึกษาออกฝึกอาชีพยังไม่ดีพอซึ่งใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลเป็นหลัก ในส่วนของกฎหมายแรงงานกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการไม่ตรงกันในประเด็นที่ต้องมีอายุมากกว่า 18 ปี และหลักสูตรบางสาขามีปัญหาในการฝึกอาชีพเนื่องจากไม่ตรงกับที่สถานประกอบการต้องการ

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 5 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปออกมาได้เป็น 2 ประเด็นคือ

1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการปรับลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ให้น้อยกว่ากึ่งหนึ่งซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 เดือน ถึง 6 เดือน ปรับลดหน่วยกิตของหลักสูตรคือศึกษารายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้จบทั้งหมดก่อนออกไปฝึกอาชีพ

2) รัฐบาลจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียน และการจัดการ เช่น

“กฎหมายแรงงานกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ฝึกอาชีพต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีจึงจะสามารถเข้ารับการฝึกในสถานประกอบการได้ รัฐบาลควรออกนโยบายให้สอดคล้องกัน”

“ระยะเวลาฝึกอาชีพหนึ่งปีครึ่งสำหรับนักศึกษา ปวช. ถือว่านานมากสำหรับเด็กที่มีวุฒิภาวะน้อย เพราะฉะนั้นการกำหนดเช่นนี้อาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ซึ่งทางคณะผู้บริหารเป็นห่วงมากกว่าอาจจะทำไม่ได้ จึงควรมีการปรับแก้แนโยบายนี้”

1.3 นโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งมีการส่งผู้สอนไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการระหว่างช่วงปิดภาคการศึกษา ในขณะที่บางแห่งไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ แต่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทุกแห่งมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้แก่นักศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

นโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการส่งผู้สอนไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการระหว่างช่วงปิดภาคการศึกษา	6
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	5
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้แก่นักศึกษา	11

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบาย การศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 7 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 7 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านผู้สอนและ บุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

นโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. บุคลากรในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมี จำกัด	4	รัฐบาลออกนโยบายจูงใจสถาน ประกอบการและสนับสนุนงบประมาณใน การพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนร่วมกับสถาน ประกอบการ
2. สถานประกอบการบางแห่งไม่เปิดรับ การฝึกประสบการณ์ เนื่องจากขาดความ พร้อมด้านบุคลากร และการเก็บความลับ ของบริษัท	4	รัฐบาลออกนโยบายจูงใจให้สถาน ประกอบการเห็นความสำคัญในความ ร่วมมือกับสถานศึกษา

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 4 แห่งพบตรงกันในการส่งผู้สอนไปฝึก อาชีพในสถานประกอบการ คือ สถานประกอบการบางแห่งไม่เปิดรับการฝึกประสบการณ์ เนื่องจาก ขาดความพร้อมด้านบุคลากร และการเก็บความลับของบริษัท และการที่บุคลากรในวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนมีจำกัดทำให้หากขาดบุคลากรไปแล้วจะส่งผลให้การดำเนินงานภายในวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาจึงไม่สามารถส่งบุคลากรออกไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการได้

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 ท่านเสนอแนะ สามารถสรุปออกมาได้ ดังนี้ รัฐบาลออกนโยบายจูงใจสถานประกอบการให้เห็นความสำคัญในความ ร่วมมือกับสถานศึกษาและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชนร่วมกับสถานประกอบการ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ ความสำเร็จของนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียน และการจัดการนโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา เช่น

“วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรทุกคนอย่างเต็มที่หากส่งครูผู้สอนไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการจะทำให้เสียทั้งงานประจำและงบประมาณ อีกทั้งสถานประกอบการก็ไม่เปิดรับด้วยเนื่องจากต้องเสียบุคลากรในสถานประกอบการมาดูแลบุคลากรของวิทยาลัยถึง 40 ชั่วโมง และความลับในด้านกระบวนการผลิตของสถานประกอบการด้วย”

“สถานประกอบการบางแห่งไม่เปิดรับการฝึกอาชีพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนแต่เปิดรับของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล ควรมีการพูดคุยกับสถานประกอบการว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการจัดการเรียนการสอนเหมือนของรัฐบาลและรัฐบาลควรออกนโยบายสนับสนุนสถานประกอบการหากมีการสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษา”

1.4 นโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนส่วนมากมีทรัพยากรการเรียนการสอน ครูนิเทศ ผู้ประสานงานและครูฝึกเพียงพอ ในขณะที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งขาดทรัพยากรการเรียนการสอนที่ทันสมัย เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด แต่มีครูนิเทศ ผู้ประสานงานและครูฝึกเพียงพอ ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านนโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

นโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีทรัพยากรการเรียนการสอน ครูนิเทศ ผู้ประสานงานและครูฝึกเพียงพอ	7
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขาดทรัพยากรการเรียนการสอนที่ทันสมัย แต่มีครูนิเทศ ผู้ประสานงานและครูฝึกเพียงพอ	4

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 8 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 8 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้าน
ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

นโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. ขาดทรัพยากรการเรียนการสอนที่ทันสมัย เนื่องจากงบประมาณมีจำกัดและขาดการสนับสนุนจากรัฐบาล	4	ทำความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ
2. ครูฝึกที่ผ่านการฝึกอบรมมีน้อยเนื่องจากทางสถานประกอบการไม่อยากเสียเวลาทำงานของบุคลากร	3	- จัดอบรมครูฝึกโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - สถานศึกษาออกงบประมาณให้ครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อเป็นการจูงใจ
3. ขาดแคลนครูนิเทศที่ผ่านการฝึกอบรม	2	จัดอบรมครูนิเทศโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. ขาดแคลนครูนิเทศ เนื่องจากบุคลากรมีจำกัด	1	จ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอน
5. นักศึกษากระจายตัวในการฝึกอาชีพอยู่หลายแห่งทำให้ต้นทุนในการเดินทางไปนิเทศสูง	1	ใช้สารสนเทศมาช่วยในการนิเทศและทำร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา
6. หัวหน้างานและผู้ประสานงานในสถานประกอบการมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งขาดความต่อเนื่อง	1	สถานประกอบการและสถานศึกษาควรกำหนดตัวผู้ประสานงาน

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 4 แห่งพบตรงกัน คือขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนในระดับสูงที่ทันสมัย เนื่องจากงบประมาณมีจำกัดและขาดการสนับสนุนจากรัฐบาล ในประเด็นอื่น ๆ มีเพียงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางที่พบปัญหา ได้แก่ ครูฝึกที่ยังไม่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การขาดแคลนครูนิเทศอันเนื่องมาจากบุคลากรมีจำกัดและยังไม่ผ่านการฝึกอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทางด้านสถานประกอบการบางแห่งมีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้างานและผู้ประสานงานบ่อยครั้งทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง อีกทั้งการที่นักศึกษากระจายตัวในการฝึกอาชีพอยู่หลายแห่งส่งผลให้ต้นทุนในการเดินทางไปนิเทศสูง

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปออกมาได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้

2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการสร้างระบบในการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการนิเทศอีกทั้งควรนิเทศร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา และสถานประกอบการและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องมีการกำหนดตัวผู้ประสานงานให้ชัดเจน รวมไปถึงการจ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอนในกรณีที่บุคลากรไม่เพียงพอ

3) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการอบรมครูฝึกและครูนิเทศ เพื่อเพิ่มจำนวนครูฝึกและครูนิเทศที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการศึกษาระบบทวิศึกษา

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ เช่น

“วิทยาลัยอาชีวศึกษาเกือบทุกที่มีทรัพยากรการเรียนการสอนด้านช่างอุตสาหกรรมเฉพาะพื้นฐานและล้ำสมัย ซึ่งในสถานประกอบการล้ำหน้าไปกว่ามาก ซึ่งถ้าหากนักศึกษาได้เข้าไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการจะทำให้ได้เรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย”

1.5 นโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกือบทุกแห่งสามารถดำเนินการตามระบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ มีเพียงหนึ่งสถาบันที่มีปัญหาติดขัดในการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้ ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านนโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

นโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสามารถดำเนินการตามระบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	10
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถดำเนินการตามระบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	1

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบาย การศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 5 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 5 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้าน สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

นโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. มีจำนวนนักศึกษาส่งเข้าฝึกอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการ	2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. การประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการจากของทางรัฐบาลทำได้ยาก ทำให้การเริ่มทำทวิศึกษาเป็นไปได้ยากในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	1	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการกำหนดรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านทวิศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจน
3. สถานประกอบการไม่มีเวลาในการทำแผนการเรียนและการฝึกอาชีพร่วมกัน	1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจัดทำแผนการเรียนและการฝึกอาชีพ ให้สถานประกอบการพิจารณา
4. ขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลในการดำเนินงานตามระบบที่กำหนด เนื่องจากใช้งบประมาณสูง	1	รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนด

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 2 แห่งพบตรงกัน คือ จำนวนนักศึกษาที่สามารถส่งเข้าฝึกอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการ ส่งผลให้สถานประกอบการอาจเลือกรับนักศึกษาจากสถาบันอื่นที่มีจำนวนนักศึกษาเพียงพอต่อความต้องการ ประเด็นของสภาพปัญหาอื่นที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งพบ ได้แก่ การประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการจากของทางรัฐบาลทำได้ยาก ทำให้การเริ่มทำทวิศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นไปได้ยาก สถานประกอบการไม่มีเวลาในการทำแผนการเรียนและการฝึกอาชีพ

ร่วมกัน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลในการดำเนินงานตามระบบที่กำหนด เนื่องจากต้องใช้งบประมาณสูง

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปออกมาได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ

2) รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนด

3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจัดทำแผนการเรียนและการฝึกอาชีพ ให้สถานประกอบการพิจารณา

4) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการกำหนดรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านทวิศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจน

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา เช่น

“สถานศึกษามีจำนวนนักศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการเนื่องจากนักศึกษาบางส่วนไม่ยอมเรียนระบบทวิศึกษาเพราะกลัวทำงานหนักอยากเรียนอย่างเดียวและติดเพื่อนหรือแฟน ในขณะที่บางส่วนสนใจเรียนระบบทวิศึกษา และบางส่วนนักศึกษาก็มีปัญหาเรื่องปรับตัวในการฝึกอาชีพ จึงควรสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อให้ได้จำนวนตามที่สถานประกอบการต้องการ”

1.6 นโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและสถานประกอบการเป็นส่วนมากสามารถมีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้เพียงบางส่วน ในขณะที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและสถานประกอบการส่วนน้อยสามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

นโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	7
สามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	4

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 7 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 7 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

นโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	2	สถานศึกษามีการจัดประชุมนักศึกษาและผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ
2. สถานประกอบการให้สวัสดิการและค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามสัญญาที่ตกลงกันได้ การประสานงานมีข้อผิดพลาด	2	มีการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้เรียบร้อยก่อนเริ่มฝึกอาชีพ
3. สถานประกอบการไม่เปิดรับการฝึกอาชีพของนักศึกษาเนื่องจากเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	1	ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน
4. สถานประกอบการขนาดใหญ่ในพื้นที่ตั้งของวิทยาลัยมีจำนวนน้อยมาก ทำให้การขอเข้าฝึกอาชีพของนักศึกษาทำได้ยาก	1	ติดต่อสถานประกอบการขนาดใหญ่และปรับระยะเวลาตามสถานประกอบการ
5. ครูฝึกในสถานประกอบการอาจไม่มีเวลา	1	มีการวางแผนของครูนิเทศเข้าไปในสถาน

นโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
สอนนักศึกษาเนื่องจากมีภาระงานประจำค่อนข้างมากอยู่แล้ว		ประกอบการอย่างใกล้ชิด

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 2 แห่งพบตรงกัน คือ การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา และสถานประกอบการให้สวัสดิการและค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ การประสานงานมีข้อผิดพลาด ประเด็นของสภาพปัญหาอื่นที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งพบ ได้แก่ สถานประกอบการไม่เปิดรับการฝึกอาชีพของนักศึกษาเนื่องจากเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน และสถานประกอบการขนาดใหญ่ในพื้นที่ตั้งของวิทยาลัยมีจำนวนน้อยมาก ทำให้การฝึกอาชีพของนักศึกษาทำได้ยาก อีกทั้งครูฝึกในสถานประกอบการอาจไม่มีเวลาสอนนักศึกษาเนื่องจากมีภาระงานประจำค่อนข้างมากอยู่แล้ว

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปได้ ดังนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจัดประชุมชี้แจงการศึกษาระบบทวิศึกษาแก่ นักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน รวมไปถึงการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มฝึกอาชีพ ส่งผลให้สถานประกอบการ ผู้ปกครองและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาระบบทวิศึกษามากขึ้น รวมไปถึงการปรับระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ และมีการวางแผนของครูนิเทศเข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา เช่น

“ขาดการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างจากภาครัฐ ในปัจจุบันนักศึกษาและผู้ปกครองยังไม่เข้าใจว่าการศึกษาระบบทวิศึกษาเป็นอย่างไร สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมชี้แจงให้นักศึกษาและผู้ปกครองให้เข้าใจในเบื้องต้นก่อน เมื่อจะทำสัญญาการฝึกอาชีพ ควรเชิญสถานประกอบการมาชี้แจงข้อมูลให้นักศึกษาและผู้ปกครองอีกครั้งหนึ่งในเรื่องการทำงาน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และห้องพัก”

1.7 นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 แห่งสถานประกอบการมีการจัดครูฝึกในการฝึกอาชีพแก่นักศึกษาแต่ครูฝึกยังไม่ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขณะที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนอีก 4 แห่งพบว่าสถานประกอบการมีการจัดครูฝึกที่ผ่านการอบรมแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
สถานประกอบการมีการจัดครูฝึกแต่ยังไม่ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	7
สถานประกอบการมีการจัดครูฝึกที่ผ่านการอบรมแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	4

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 7 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 7 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
1. ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	6	- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการปรับเปลี่ยนนโยบายในการแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงานเป็นหลัก
2. อัตราส่วนครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคน ไม่เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ในการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ	3	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาออกนโยบายเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 6 แห่งพบตรงกัน คือ การขาดขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสภาพปัญหาที่สำคัญซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนประสบอีกประเด็นหนึ่ง คือ ในการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการอัตราส่วนครูฝึกไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 7 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปได้ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยนนโยบายในการแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงานเป็นหลัก และร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน เนื่องจากสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กบางแห่งขาดความพร้อมด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ เช่น

“ครูฝึกในสถานประกอบการไม่ทราบว่าผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือไม่ ซึ่งน่าจะทำได้ยากที่จะให้สถานประกอบการส่งบุคลากรเพื่อเข้ารับการอบรมเพื่อให้ถูกต้องตามนโยบาย เพราะจะเสียงานประจำที่ทำอยู่แล้ว”

1.8 นโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทุกแห่งมีการดำเนินการเป็นไปตามที่นโยบายกำหนด ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านนโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน

นโยบายด้านนโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินการเป็นไปตามที่นโยบายกำหนด	11

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่พบปัญหาในการนำนโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านนโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน

นโยบายด้านนโยบายด้านคุณสมบัติผู้เรียน		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
ไม่มี	-	-

เนื่องจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติผู้เรียนให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการจากต้นสังกัดจึงจะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ทำให้ในส่วนนี้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

1.9 นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า สถานประกอบการมีการจัดครูฝึกในการฝึกอาชีพแก่นักศึกษา แต่ครูฝึกยังไม่ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขณะที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนอีก 4 แห่งพบว่าสถานประกอบการมีการจัดครูฝึกที่ผ่านการอบรมแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันในนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	5
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	6

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 5 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 5 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

นโยบายด้านนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
การฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการไม่ตรงกับสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่ต้องการแรงงานจำนวนมากทำให้เปิดรับนักศึกษาจากทุกสาขาเพื่อเข้ารับการฝึกอาชีพ และข้อจำกัดของสถานศึกษาเรื่องจำนวนสถานประกอบการที่มีจำกัด ส่งผลให้นักศึกษาได้รับการฝึกวิชาชีพไม่ตรงสาขาที่เรียน	4	มีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ

นโยบายด้านนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขาดการติดตามการบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ของนักศึกษา ส่งผลให้เอกสารบางอย่างไม่เป็นปัจจุบัน	1	สร้างแนวทางการนิเทศ ติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพ

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 4 แห่งพบตรงกัน คือ การฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการไม่ตรงกับสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่ต้องการแรงงานจำนวนมากทำให้เปิดรับนักศึกษาจากทุกสาขาเพื่อเข้ารับการฝึกอาชีพ และข้อจำกัดของสถานศึกษาเรื่องจำนวนสถานประกอบการที่มีจำกัด ส่งผลให้นักศึกษาได้รับการฝึกวิชาชีพไม่ตรงสาขาที่เรียน ส่วนอีกประเด็นปัญหาหนึ่งที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 1 แห่งประสบ คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขาดการติดตามการบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ของนักศึกษา ส่งผลให้เอกสารบางอย่างไม่เป็นปัจจุบัน

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 5 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปได้ ดังนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศ ติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งประสบปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ เช่น

“สถานประกอบการที่เปิดรับการฝึกอาชีพหายาก หากเปิดรับแต่ไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียนก็ต้องส่งนักศึกษาเข้ารับการฝึก เน้นให้นักศึกษามีรายได้ระหว่างเรียนเป็นหลัก”

“ต้องมีการเชิญสถานประกอบการมาทำหลักสูตรร่วมกัน สถานประกอบการจะสอนให้นักศึกษาเราในรายวิชาใดบ้าง และแต่ละรายวิชาทางสถานประกอบการจะมีวิธีการสอนอย่างไรการวัดผลประเมินผลมีแนวทางอย่างไร”

1.10 นโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทุกแห่งสามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ได้เพียงบางส่วน ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ

นโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	11

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 11 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 11 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ

นโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม เนื่องจากยังไม่มีการจัดอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	10	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกของครุภัณฑ์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน
การเบิกค่าใช้จ่ายสำหรับการนิเทศให้จ่ายตามข้อกำหนดและงบประมาณของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนแต่ละแห่ง เนื่องจากมีงบประมาณน้อยกว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล	10	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาปรับเปลี่ยนนโยบายโดยอนุญาตให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสามารถออกประกาศกำหนดค่าใช้จ่ายของการนิเทศในการเบิกจ่ายที่เหมาะสมตามงบประมาณของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

นโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
บุคลากรมีภาระงานประจำในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมาก การที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ยาก	1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการจ้างบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการวางแผนและออกนิเทศโดยเฉพาะ

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 10 แห่งพบตรงกัน คือ ครุภัณฑ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่ผ่านการฝึกอบรม เนื่องจากยังไม่มีการจัดอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน และการเบิกค่าใช้จ่ายในการนิเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ให้จ่ายตามข้อกำหนดและงบประมาณของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนแต่ละแห่ง เนื่องจากมีงบประมาณน้อยกว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล

อีกสภาพปัญหาหนึ่งที่พบในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพียง 1 แห่ง คือ บุคลากรมีภาระงานประจำในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมาก การที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ยาก

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 11 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปได้ ออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกของครุภัณฑ์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

2) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาปรับเปลี่ยนนโยบายโดยอนุญาตให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสามารถออกประกาศกำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกจ่ายที่เหมาะสมตามงบประมาณของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรมีการจ้างบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการวางแผนและออกนิเทศโดยเฉพาะ เนื่องจากบุคลากรปัจจุบันมีจำกัดและภาระงานมากการที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ยาก

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ เช่น

“ในปัจจุบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่มีครุภัณฑ์ที่ผ่านการอบรมและรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีแต่ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องแก้ไขปัญหานี้อย่างเร่งด่วน โดยจัดการอบรมครุภัณฑ์”

“หากเบิกค่าใช้จ่ายสำหรับการนิเทศตามวิทยาลัยอาชีวของรัฐบาล วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจะอยู่ไม่ได้เนื่องจากงบประมาณน้อยกว่าของรัฐบาลมาก ครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเองก็เข้าใจในส่วนนี้จะเบิกเพียงแค่ให้อยู่กันได้ทั้งสองฝ่าย ซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีอัตราการเบิกจ่ายกำหนดไว้อยู่แล้ว”

1.11 นโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทุกแห่งสามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ เพียงแต่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติบางส่วน ดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันนโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

นโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	11

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาในการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นจำนวน 2 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 2 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

นโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
การประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะจากสถานประกอบการ อาจไม่ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด	2	- สถานศึกษามีการจัดอบรม สอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ - ครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนในสถานประกอบการ

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 2 แห่งประสบ คือ การประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะจากสถานประกอบการ อาจไม่ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด เนื่องจากผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่เชี่ยวชาญทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน อีกทั้งครูฝึกอาจยังไม่ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่งผลให้ยังไม่ทราบบริบทของครูฝึกในสถานประกอบการ

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 2 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปได้ ดังนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและไม่ได้รับจากสถานประกอบการ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา เช่น

“การดำเนินการของนักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดเสมอไป เช่นมีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ นักศึกษาบางคนไปฝึกอาชีพไม่มีเวลาเข้าไปศึกษา ไม่มีเวลาทำการบ้าน หรือให้คนอื่นทำให้ การควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินผลยังทำได้ไม่ดีพอ ต้องให้ครูนิเทศหรือครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลในสถานประกอบการ”

1.12 นโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบว่าตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพส่วนมากที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบทวิศึกษาสามารถวัดระดับคุณภาพได้ดี แต่ทว่าตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพอีกส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่สามารถสะท้อนระดับคุณภาพได้อย่างแท้จริง ได้แก่

- ตัวชี้วัดร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ
- ตัวชี้วัดร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
- ตัวชี้วัดระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการเรียน
- ตัวชี้วัดระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถาน

ประกอบการ

ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัจจุบันนโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

นโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	
สภาพปัจจุบัน	ความถี่
ตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพส่วนมากที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบทวิศึกษาสามารถวัดระดับคุณภาพได้ดี แต่ทว่าตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพอีกส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่สามารถสะท้อนระดับคุณภาพได้อย่างแท้จริง	8
ตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพส่วนมากที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบทวิศึกษาทุกตัวสามารถวัดระดับคุณภาพได้ดี	3

ด้านสภาพปัญหาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนคิดว่าตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพอีกส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่สามารถสะท้อนระดับคุณภาพได้อย่างแท้จริง เป็นจำนวน 8 ท่านจากทั้งหมด 11 ท่าน และผู้บริหารทั้ง 8 ท่านได้เสนอแนะแนวทางสู่ความสำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จในนโยบายด้านการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

นโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา		
สภาพปัญหา	ความถี่	แนวทางสู่ความสำเร็จ
ตัวชี้วัดร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ มีเพียงบางสาขา	5	สร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา
ตัวชี้วัดร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นค่านิยมในปัจจุบัน	3	เพิ่มตัวชี้วัดร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ
ตัวชี้วัดระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ สถานประกอบการบางแห่งยังไม่คุ้นเคยกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา ทำให้การฝึกอาชีพไม่ครอบคลุมหลักสูตร	2	มีการสำรวจความสอดคล้องของหลักสูตรกับสถานประกอบการ สถานศึกษาควรปรับหลักสูตรให้เข้ากับสถานประกอบการ
ขาดงบประมาณในการส่งนักศึกษาเข้ารับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง	1	กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนงบประมาณแก่นักศึกษาในการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ

สภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนพบ คือ ตัวชี้วัดร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ มีเพียงบางสาขาเท่านั้นที่มีการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ตัวชี้วัดร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นค่านิยมในปัจจุบัน และตัวชี้วัดระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ สถานประกอบการบางแห่งยังไม่คุ้นเคยกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา ทำให้การฝึกอาชีพไม่ครอบคลุม

หลักสูตร อีกสภาพปัญหาหนึ่ง คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขาดงบประมาณในการส่งนักศึกษาเข้ารับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง

แนวทางสู่ความสำเร็จที่ทางผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 2 ท่านเสนอแนะสามารถสรุปได้ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทำการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษายังติดค่านิยมของการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของสถานประกอบการ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งขาดงบประมาณจึงไม่ได้เข้ารับการทดสอบ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จของนโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา เช่น

“นักศึกษาที่จบการศึกษาไม่ได้ตั้งใจจะไปทำงานทุกคน อาจมีการไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพอิสระ อย่างนักศึกษาที่จบการศึกษานี้ก็ไปศึกษาต่อประมาณครึ่งหนึ่ง ตัวชี้วัดต้องครอบคลุมแนวทางเหล่านี้”

“มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพมีเพียงบางสาขา ยังมีไม่ครบทุกสาขา เช่น ด้านบริหารธุรกิจ มีเพียงมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพหนึ่งถึงสองสาขาเท่านั้น ส่วนด้านช่างอุตสาหกรรมมีเพียงบางสาขา กระทรวงศึกษาธิการควรเร่งสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา”

ตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 11 ท่าน จาก 12 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาของสภาพปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้เสนอแนะ เพื่อนำมาสร้างเป็นร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

2.1 ร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา สร้างขึ้นโดยการนำสภาพปัญหาที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนประสบ รวมทั้งนำแนวทางสู่ความสำเร็จที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเสนอแนะมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ สามารถสรุปประเด็นได้ 11 แนวทางหลักและมี 18 แนวทางย่อย ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษามากกว่าทฤษฎีร่วมไปกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการด้วย

2. แนวทางพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียน และการจัดการ ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

- ในประเด็นของกฎหมายแรงงานที่ขัดแย้งกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการปรับลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ให้น้อยกว่ากึ่งหนึ่งซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 เดือน ถึง 6 เดือน และปรับลดหน่วยกิตของหลักสูตรคือศึกษารายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้จบทั้งหมดก่อนออกไปฝึกอาชีพ

3. แนวทางพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการควรทำการออกนโยบายจูงใจให้สถานประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมกับสถานประกอบการ

4. แนวทางพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างระบบในการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการนิเทศ อีกทั้งควรนิเทศร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา อีกทั้งสถานประกอบการและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องมีการกำหนดตัวผู้ประสานงานให้ชัดเจน รวมไปถึงการจ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอนในกรณีที่บุคลากรไม่เพียงพอ

5. แนวทางพัฒนาด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ

6. แนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการจัดประชุมชี้แจงการศึกษาระบบทวิศึกษาแก่นักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน รวมไปถึงการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มฝึกอาชีพ ส่งผลให้สถานประกอบการ ผู้ปกครองและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาระบบทวิศึกษามากขึ้น รวมไปถึงการปรับระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ และมีการวางแผนของครูนิเทศเข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด

7. แนวทางพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูฝึกในสถานประกอบการโดยการกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์จากการทำงานเป็นสำคัญ รวมไปถึงการออกนโยบายจูงใจการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน เนื่องจากสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กบางแห่งขาดความพร้อมด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

8. แนวทางพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และควรดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศ ติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรับรู้หน้าที่ของตนเอง

ในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ เพิ่มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ร่วมกับครูฝึก ในสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม

9. แนวทางพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

- เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่8/2559 ให้มีการบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำเป็นต้องใช้กฎหมายและกฎระเบียบเดียวกันกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลซึ่งมีบริบทแตกต่างจากของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนอย่างมากกระทรวงศึกษาธิการควรเปิดโอกาสให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนออกประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณในการนิเทศ ทดแทนการเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกของครูนิเทศเนื่องจากครูนิเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรมีการจ้างบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการวางแผนและออกนิเทศโดยเฉพาะ เนื่องจากบุคลากรปัจจุบันมีจำกัดและภาระงานมากการที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ยาก

10. แนวทางพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่ไม่ได้รับจากการฝึกอาชีพในสถานประกอบการและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

11. แนวทางพัฒนานโยบายด้านการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ประกอบด้วยวิธีการดังนี้

- กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งขาดงบประมาณจึงไม่ได้เข้ารับการทดสอบ

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรทำการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษายังติดค่านิยมของการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้า
กับความต้องการของสถานประกอบการ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชา
สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดการประกัน
คุณภาพ

2.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำ นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด นครราชสีมา

ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่
การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ
เหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาที่สร้างขึ้น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่ดำรง
ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน
11 ท่าน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนใน
จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง เพื่อขอข้อคิดเห็นในการพิจารณาความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาของการนำ นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด นครราชสีมา

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาของการนำ
นโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด
นครราชสีมาโดยผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วย 11 แนวทาง คือ

- 1) ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา
- 2) ร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียน
และการจัดการ
- 3) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบ
ทวิศึกษา
- 4) ร่างแนวทางการพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ
- 5) ร่างแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

- 6) ร่างแนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา
- 7) ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ
- 8) ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

- 9) ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ
- 10) ร่างแนวทางพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา
- 11) ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน มีดังนี้

1) ร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 28 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการประเมินสมรรถนะรายบุคคล รวมไปถึงการออกเกียรติบัตรรับรองสำหรับผู้ผ่านการทดสอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา

ตารางที่ 28 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษามากกว่าทฤษฎีร่วมไปกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการด้วย	100	การทดสอบคุณวุฒิอาชีวศึกษานอกจากเน้นปฏิบัติแล้วควรเพิ่มการประเมินสมรรถนะรายบุคคลและออกเกียรติบัตรรับรอง

2) ร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ ดังแสดงในตารางที่ 29 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการปรับปรุงกฎหมายแรงงานเพิ่มเติมในการกำหนดให้สถานประกอบการจ่ายอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่นักศึกษาในระบบทวิศึกษา

ตารางที่ 29 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ

ร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
ในประเด็นของกฎหมายแรงงานที่ขัดแย้งกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ	100	ควรกำหนดในกฎหมายแรงงานให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่นักศึกษาระบบทวิศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการปรับลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ให้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 ถึง 6 เดือน และปรับลดหน่วยกิตของหลักสูตรคือศึกษารายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้จบทั้งหมดก่อนออกไปฝึกอาชีพ	100	N/A

3) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 30 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 30 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการควรทำการออกนโยบายจูงใจให้สถานประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมกับสถานประกอบการ	100	N/A

4) ร่างแนวทางการพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ ดังแสดงในตารางที่ 31 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ร่างแนวทางพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอน โดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้	100	N/A
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างระบบในการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการนิเทศ อีกทั้งควรนิเทศร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา และสถานประกอบการและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องมีการกำหนดตัวผู้ประสานงานให้ชัดเจน รวมไปถึงการจ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอนในกรณีที่บุคลากรไม่เพียงพอ	100	N/A

5) ร่างแนวทางพัฒนาด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 32 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 32 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

ร่างแนวทางพัฒนาด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ	100	N/A

6) ร่างแนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 33 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 33 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

ร่างแนวทางพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการจัดประชุมชี้แจงการศึกษาระบบทวิศึกษาแก่ นักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน รวมไปถึงการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มฝึกอาชีพ ส่งผลให้สถานประกอบการผู้ปกครองและนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาระบบทวิศึกษามากขึ้น รวมไปถึงการปรับระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ และมีการวางแผนของครุภัณฑ์เข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด	100	N/A

7) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ ดังแสดงในตารางที่ 34 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องของอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนที่เหมาะสมคือ 1 : 40

ตารางที่ 34 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูฝึกในสถานประกอบการโดยการกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์จากการทำงานเป็นสำคัญ รวมไปถึงการออกนโยบายจูงใจการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการด้วย	100	N/A
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน เนื่องจากสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กบางแห่งขาดความพร้อมด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	100	อัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนที่เหมาะสมคือ 1 : 40

8) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ ดังแสดงในตารางที่ 35 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำเอกสารมาตรฐานของบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งนำไปใช้และปฏิบัติ เพื่อให้การนิเทศติดตามเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อีกทั้งควรเพิ่มเติมด้านความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกันเข้าไปด้วย

ตารางที่ 35 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และควรดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศ ติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรับรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม	100	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำเอกสารมาตรฐานของบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งนำไปใช้และปฏิบัติ เพื่อให้การนิเทศ ติดตามเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และควรเพิ่มเติมในด้านความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกันเข้าไปด้วย

9) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ ดังแสดงในตารางที่ 36 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนาแบบเร่งด่วนของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 100 ในส่วนของข้อเสนอแนะนั้นผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากรณีที่กระทรวงศึกษาธิการเปิดโอกาสให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนออกประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณ นั้นจะทำให้แนวทางปฏิบัติแตกต่างกันไปจึงให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ การออกประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณต้องถูกกำหนดให้เป็นแนวทางเดียวกันโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 8/2559 ให้มีการบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจำเป็นต้องใช้กฎหมายและกฎระเบียบเดียวกันกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลซึ่งมีบริบทแตกต่างจากของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนอย่างมาก และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการจัดอบรมครูนิเทศให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ เนื่องจากครูนิเทศของรัฐบาลมีจำนวนมากอยู่แล้ว

ในประเด็นที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศเพียงร้อยละ 40 เท่านั้น เนื่องจากการเพิ่มต้นทุนในการดำเนินการสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในทางปฏิบัติสามารถทำได้ยาก

ตารางที่ 36 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้าน
ข้อกำหนดในการนิเทศ

ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้าน ข้อกำหนดในการนิเทศ	จำนวนร้อยละ ที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
กระทรวงศึกษาธิการควรเปิด โอกาสให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนออก ประกาศกำหนดการเปิดค่าใช้จ่าย งบประมาณสำหรับการนิเทศ ทดแทน การเปิดค่าใช้จ่ายตามระเบียบของ กระทรวงการคลัง	100	การออกประกาศกำหนดการเปิด ค่าใช้จ่ายงบประมาณต้องถูกกำหนดให้ เป็นแนวทางเดียวกัน โดย กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ออก หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เหมาะสม สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน
สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรม การนิเทศการฝึกของครูนิเทศเนื่องจากครู นิเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอ	100	ควรเน้นให้สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจัดอบรมครูนิเทศให้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ เนื่องจากครูนิเทศของวิทยาลัย อาชีวศึกษาของรัฐบาลมีจำนวนมากอยู่ แล้ว
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรมี การจ้างบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการ วางแผนและออกนิเทศ โดยเฉพาะ เนื่องจากบุคลากรปัจจุบันมี จำกัดและภาระงานมากการที่จะออก นิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ ยาก	40	- ในทางปฏิบัติสำหรับวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนสามารถทำได้ยาก เนื่องจากมีต้นทุนในการดำเนินการ - ควรใช้การนิเทศด้วยระบบ สารสนเทศมากกว่าที่จะมีการจ้าง บุคลากรเพิ่ม

10) ร่างแนวทางการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการวัดผลและ
ประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 37 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัย
อาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและ
การสำเร็จการศึกษา และไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 37 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

ร่างแนวทางการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่ไม่ได้รับจากสถานประกอบการและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ	100	N/A

11) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 38 พบว่าผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 11 ท่าน เห็นด้วยกับร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาใน 3 ประเด็นคือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษายังติดค่านิยมของการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของสถานประกอบการ และกระทรวงศึกษาธิการ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ โดยไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในขณะที่ประเด็นของนโยบายดำเนินการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเห็นด้วยเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือการมอบสิทธิในการรับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อศึกษาต่อเนื่องในระดับอาชีวศึกษารวมไปถึงการสร้างแรงจูงใจผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้เข้าสู่ตลาดแรงงานโดยปรับค่าตอบแทนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. ให้สูงขึ้นเทียบเคียงกับค่าตอบแทนในระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 38 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนทางพัฒนานโยบายด้านการการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ร่างแนทางพัฒนานโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	จำนวนร้อยละที่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
<p>กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชาและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งขาดงบประมาณจึงไม่ได้เข้ารับการทดสอบ</p>	100	N/A
<p>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษายังติดค่านิยมของการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี</p>	50	<ul style="list-style-type: none"> - เปลี่ยนจากการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพการศึกษาในเรื่องของการศึกษาต่อ มาเป็นการมอบสิทธิในการรับการพัฒนสมรรถนะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาให้สูงขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา - สร้างแรงจูงใจผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้เข้าสู่ตลาดแรงงานโดยปรับค่าตอบแทนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. ให้สูงขึ้นใกล้เคียงกับระดับปริญญาตรี
<p>วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของสถานประกอบการ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ</p>	100	N/A

2.3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ในขั้นตอนนี้เป็นการพิจารณาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยใช้ผลการวิจัยในขั้นประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา มาทำการปรับปรุงร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม เหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติมากขึ้นตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา สิ่งที่ปรับปรุงในแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา มีดังต่อไปนี้

ร่างแนวทางพัฒนาที่ 1 แนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา เพิ่มเติมการประเมินสมรรถนะและออกเกียรติบัตรรับรองรายบุคคล เข้าไปในร่างแนวทางพัฒนาเดิม ดังนี้

ร่างแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	แนวทางพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษามากกว่าทฤษฎีร่วมไปกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการด้วย	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเมินสมรรถนะรายบุคคล ร่วมไปกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการ โดยมีการออกเกียรติบัตรรับรองให้แก่ผู้ผ่านการประเมิน

ร่างแนวทางพัฒนาที่ 2 แนวทางพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิต ต่อภาคการเรียนและการจัดการ เพิ่มเติมการให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่นักศึกษาระบบทวิศึกษา ดังนี้

ร่างแนวทางพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ	แนวทางพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ
ในประเด็นของกฎหมายแรงงานที่ขัดแย้งกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ	รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพ และการกำหนดให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ

ร่างแนวทางพัฒนาที่ 7 แนวทางพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ เพิ่มการกำหนดอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนเป็น 1 : 40 จากเดิมที่มีเพียงการเสนอให้ลดอัตราส่วนลงโดยไม่ได้ระบุอัตราส่วน ดังนี้

ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	แนวทางพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน เนื่องจากสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กบางแห่งขาดความพร้อมด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน โดยอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนที่เหมาะสมคือ 1 : 40

ร่างแนวทางพัฒนาที่ 8 แนวทางพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ เพิ่มเติมการที่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำเอกสารมาตรฐานของบันทึกการฝึกอาชีพ เพิ่มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา และความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งนำไปใช้และปฏิบัติ จากเดิมที่ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาแต่ละแห่งจัดทำแตกต่างกันไป ดังนี้

ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ	แนวทางพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ
<p>วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และควรดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรับรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ เพิ่มสะสมงาน บันทึกคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม</p>	<p>วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรับรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ เพิ่มสะสมงาน บันทึกคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา และความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม</p>

ร่างแนวทางพัฒนาที่ 9 ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการนิเทศสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกัน จากเดิมที่ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนออกประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณเอง และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพของครูนิเทศเฉพาะวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จากเดิมที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพของครูนิเทศรวมทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและเอกชนรวมกัน เนื่องจากครูนิเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลมีจำนวนมากอยู่แล้ว และทำการยกเลิกแนวทางพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ เนื่องจากผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่เห็นด้วยเป็นจำนวนมาก เพราะในทางปฏิบัติสำหรับวิทยาลัย

อาชีวศึกษาเอกชนสามารถทำได้ยากเนื่องจากมีต้นทุนในการดำเนินการ และควรใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยมากกว่าที่จะมีการจ้างบุคลากรเพิ่ม ดังนี้

ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ	แนวทางพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ
กระทรวงศึกษาธิการควรเปิดโอกาสให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนออกประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการนิเทศ ทดแทนการเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกของครูนิเทศเนื่องจากครูนิเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอ	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพของครูนิเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรมีการจ้างบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการวางแผนและออกนิเทศโดยเฉพาะ เนื่องจากบุคลากรปัจจุบันมีจำกัดและภาระงานมากการที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ยาก	ตัดออกจากแนวทางพัฒนา

ร่างแนวทางพัฒนาที่ 11 ทำการยกเลิกแนวทางพัฒนานโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาข้อย่อยที่หนึ่ง คือ การส่งเสริมให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่เห็นด้วยเป็นจำนวนมาก

ร่างแนวทางพัฒนานโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	แนวทางพัฒนานโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษายังติดค่านิยมของการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี	ตัดออกจากแนวทางพัฒนา

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาที่ปรับปรุงแล้ว

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาตามกระบวนการข้างต้นแล้ว สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาที่ปรับปรุงแล้วจึงนำเสนอแนวทางการพัฒนาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาฉบับสมบูรณ์เรียงตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาได้ดังต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

แนวทางที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพของครูนิเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ และกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงานเป็นสำคัญ รวมไปถึงการออกนโยบายจูงใจการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการด้วย

แนวทางที่ 2 กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา และออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ

แนวทางที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้

แนวทางที่ 4 รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการควรทำการออกนโยบายจูงใจให้สถานประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมกับสถานประกอบการ

แนวทางที่ 5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่ไม่ได้รับจากสถานประกอบการและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

แนวทางที่ 6 รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพและการกำหนดให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมให้สอดคล้อง

กับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการปรับลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. โกว่ำกึ่งหนึ่งหน้่อย ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 ถึง 6 เดือนและปรับลดหน่วยกิตของหลักสูตรคือศึกษารายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้จบทั้งหมดก่อนออกไปฝึกอาชีพ

แนวทางที่ 7 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคนโดยอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนที่เหมาะสมคือ 1 : 40

แนวทางที่ 8 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเมินสมรรถนะรายบุคคล ร่วมไปกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการ โดยมีการออกเกียรติบัตรรับรองให้แก่ผู้ผ่านการประเมิน

แนวทางที่ 9 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของสถานประกอบการ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ

แนวทางที่ 10 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศ ติดตาม นักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา และความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการซึ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งประสบปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม

แนวทางที่ 11 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ

แนวทางที่ 12 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรจัดประชุมชี้แจงการศึกษาระบบทวิศึกษาแก่นักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน รวมไปถึงการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มฝึกอาชีพ รวมไปถึงการปรับระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ และมีการวางแผนของครูนิเทศเข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด

แนวทางที่ 13 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรจัดทำเอกสารมาตรฐานของบัณฑิตการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกรุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา และความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งนำไปใช้และปฏิบัติ เพื่อให้การนิเทศ ติดตามเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

แนวทางที่ 14 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างระบบในการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการนิเทศอีกทั้งควรนิเทศร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา และสถานประกอบการและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องมีการกำหนดตัวผู้ประสานงานให้ชัดเจน รวมถึงการจ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอนในกรณีที่บุคลากรไม่เพียงพอ

แนวทางที่ 15 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ประชากรของงานวิจัย คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 12 แห่ง และผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 11 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ภาพรวมของการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะโดยจะสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและคำถามนำสำหรับการวิจัยเป็นหลัก และเพิ่มเติมด้วยประเด็นย่อยที่สำคัญและน่าสังเกตเพิ่มเติมซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า

สภาพปัจจุบันการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมามีปัญหาจากการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติจำนวน 11 นโยบาย จากทั้งหมด 12 นโยบาย ยกเว้นนโยบายด้านคุณสมบัติของผู้เรียนที่ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติในทุกวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาเนื่องจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติผู้เรียนให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการจากต้นสังกัดจึงจะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ทำให้ในส่วนนี้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

สามารถสรุปสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติจำนวนอีก 11 นโยบาย ได้ดังนี้

(1) นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษามีการดำเนินการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน สภาพปัญหาที่สำคัญคือข้อสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาเน้นภาคทฤษฎีและวิชาสามัญเป็นส่วนมาก ในขณะที่การสอบภาคปฏิบัตินั้นไม่ได้ให้ความสำคัญ

(2) นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษาทุกแห่งใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัญหาที่สำคัญคือนักศึกษาระดับ ปวช. มีอายุน้อยและวุฒิภาวะยังไม่ถึง ระยะเวลาการฝึกอาชีพหนึ่งปีครึ่งเป็นระยะเวลาที่นานเกินไปสำหรับนักศึกษาที่มีอายุน้อยส่งผลให้มีปัญหาการตกออกของนักศึกษา

(3) นโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา สภาพปัจจุบัน พบว่ามีเพียงบางสถานศึกษาที่สามารถทำความร่วมมือกับสถานประกอบการบางแห่งในการส่งผู้สอนออกฝึกอาชีพตามจำนวนชั่วโมงที่กำหนดได้ สภาพปัญหาที่สำคัญคือ ผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีจำกัด และสถานประกอบการบางแห่งไม่เปิดรับบุคคลภายนอกในการฝึกประสบการณ์ เนื่องจากขาดความพร้อมด้านครูฝึก และกระบวนการผลิตบางอย่างเป็นความลับของบริษัท

(4) นโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษามีทรัพยากรการเรียนการสอนในระดับพื้นฐาน ส่วนทรัพยากรการเรียนการสอนในขั้นสูงนั้นจะใช้ของสถานประกอบการเป็นส่วนมาก สภาพปัญหาที่สำคัญคือ สถานศึกษาขาดทรัพยากรการเรียนการสอนที่ทันสมัย เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด

(5) นโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษาส่วนมากสามารถปฏิบัติตามนโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการวางไว้ จะพบปัญหาในสถานศึกษาที่ยังไม่เปิดทำการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา สภาพปัญหาที่สำคัญคือ มีจำนวนนักศึกษาส่งเข้าฝึกอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการ

(6) นโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษาส่วนมากมีการดำเนินงานตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้บางส่วน มีสถานศึกษาจำนวนน้อยที่สามารถดำเนินการได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ทุกข้อ สภาพปัญหาที่สำคัญคือ การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษา ผู้ปกครองและสถานประกอบการ ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา และ

สถานประกอบการให้สวัสดิการและค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามสัญญาที่ตกลงกันได้ ขาดการประสานงานกับสถานประกอบการ

(7) นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานประกอบการมีการจัดครูฝึกให้กับนักศึกษา แต่ทว่าครูฝึกเพียงส่วนน้อยที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัญหาที่สำคัญคือ ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ อัตราส่วนครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคนไม่เป็นไปตามที่กำหนด

(8) นโยบายด้านนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ สภาพปัจจุบัน พบว่ามีบางสถานศึกษามีการดำเนินการเป็นไปตามที่นโยบายกำหนด มีแบบบันทึกการฝึกงานมีครุניתศเข้าไ้เซ็นด้รับรองแบบบันทึกที่สถานประกอบการ อีกรังยังใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยติดต่อสื่อสารให้คำปรึกษานักศึกษา ในขณะที่สถานศึกษาบางส่วนมีการดำเนินการไม่ครบตามนโยบาย สภาพปัญหาที่สำคัญคือ การฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่เปิดรับการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาและข้อจำกัดของสถานศึกษาเรื่องจำนวนสถานประกอบการที่มีจำกัด ส่งผลให้นักศึกษาได้รับการฝึกวิชาชีพไม่ตรงสาขาที่เรียน

(9) นโยบายด้านนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ สภาพปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษาทุกแห่งมีการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดเพียงบางส่วนเนื่องจากไม่สามารถดำเนินการได้เพราะขาดการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัญหาที่สำคัญคือ ครุניתศยังไม่ผ่านการฝึกอบรม เนื่องจากครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่มีการจัดอบรม และการเบิกค่าใช้จ่ายต้องตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยเอกชน เนื่องจากไม่มีงบประมาณเท่าสถานศึกษารัฐบาล

(10) นโยบายด้านนโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา สภาพปัจจุบัน พบว่ามีการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนด มีการปฐมมนิเทศก่อนการฝึกอาชีพ เรื่องของเกณฑ์การประเมินผล อาจมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติเพียงบางส่วน สภาพปัญหาคือ การประเมินผลการเรียนจากสถานประกอบการ สมรรถนะอาจไม่ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

(11) นโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา สภาพปัจจุบัน พบว่าตัวชี้วัดด้านการประกันคุณภาพบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบทวิศึกษาสามารถวัดระดับคุณภาพได้ดี แต่ทว่าตัวชี้วัดอีกส่วนหนึ่งยังไม่สามารถสะท้อนระดับคุณภาพได้อย่างแท้จริง สภาพปัญหาที่สำคัญคือ ตัวชี้วัดร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ มีเพียงบางสาขา และตัวชี้วัด

ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งนักศึกษาเป็น ส่วนมากศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นค่านิยมใน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบ ทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 15 แนวทาง เรียงตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหา ดังนี้

แนวทางที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศ การฝึกอาชีพของครูนิเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ และกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครู ฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงานเป็นสำคัญ รวมไปถึงการออกนโยบายจูงใจการ พัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษากำหนด โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาครูฝึกในสถาน ประกอบการด้วย

แนวทางที่ 2 กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบ ทุกสาขาวิชา และออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณ สำหรับการนิเทศสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ

แนวทางที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการ สอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลน ทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้

แนวทางที่ 4 รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการควรทำการออกนโยบายจูงใจให้สถาน ประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและจัดสรร งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมกับสถานประกอบการ

แนวทางที่ 5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วม ประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้อง ดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่ไม่ได้รับจากสถานประกอบการและจำเป็น ต่อการประกอบอาชีพ

แนวทางที่ 6 รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงาน ในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพและการกำหนดให้สถานประกอบการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรมให้สอดคล้อง กับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ และ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการปรับลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาใน ระดับ ปวช. ให้น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 ถึง 6 เดือนและปรับลดหน่วยกิตของ หลักสูตรคือศึกษารายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้จบทั้งหมดก่อนออกไปฝึกอาชีพ

แนวทางที่ 7 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคนโดยอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนที่เหมาะสมคือ 1 : 40

แนวทางที่ 8 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเมินสมรรถนะรายบุคคล ร่วมไปกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการ โดยมีการออกเกียรติบัตรรับรองให้แก่ผู้ผ่านการประเมิน

แนวทางที่ 9 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของสถานประกอบการ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ

แนวทางที่ 10 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษา และดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศ ติดตาม นักศึกษาในการทำเอกสารการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม

แนวทางที่ 11 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ

แนวทางที่ 12 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรจัดประชุมชี้แจงการศึกษาระบบทวิศึกษาแก่นักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน รวมไปถึงการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มฝึกอาชีพ รวมไปถึงการปรับระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ และมีการวางแผนของครูนิเทศเข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด

แนวทางที่ 13 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรจัดทำเอกสารมาตรฐานของบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา และความปรองดองเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งนำไปใช้และปฏิบัติ เพื่อให้การนิเทศ ติดตามเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

แนวทางที่ 14 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างระบบในการนำระบบสารสนเทศมาช่วยสำหรับการนิเทศอีกทั้งควรนิเทศร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา

และสถานประกอบการและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องมีการกำหนดตัวผู้ประสานงานให้ชัดเจน รวมไปถึงการจ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอนในกรณีที่บุคลากรไม่เพียงพอ

แนวทางที่ 15 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

จากผลการวิจัยของสภาพปัญหาของการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัญหาด้านครุניתในสถานศึกษาขาดแคลนและยังไม่ผ่านการฝึกอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานับเป็นสภาพปัญหาที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร จันโทริ (2555) ที่สำรวจพบปัญหาในการจัดการศึกษาทวิภาคี ได้แก่ ปัญหาในสถานศึกษาที่มีครุניתไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณินทร์ ศรีชมพู และคณะ (2557) ซึ่งได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาซึ่งมีภาระหน้าที่เป็นครุניתด้วย พบว่าบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในนโยบายของอาชีวศึกษาาระบบทวิภาคี ซึ่งหากครูผู้สอนและครุניתขาดความรู้ความเข้าใจในการศึกษาาระบบทวิภาคีแล้วจะส่งผลให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

สภาพปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านงบประมาณระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีความสำคัญเป็นลำดับที่สองของการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบของกระทรวงการคลังได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ ติรสวัสดิชัย และคณะ (2559) ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา พบว่าการอุดหนุนงบประมาณสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนไม่เท่าเทียมกับอาชีวศึกษาของรัฐบาล

สภาพปัญหาด้านครุฝึกในสถานประกอบการขาดแคลนและยังไม่ผ่านการฝึกอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสำคัญเป็นลำดับที่สามของการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร จันโทริ (2555) ที่สำรวจพบปัญหาในการจัดการศึกษาทวิภาคี ได้แก่ ปัญหา

ด้านสถานประกอบการที่ยังขาดครูฝึกที่ไม่เพียงพออีกทั้งยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทวิภาคี และขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ไม่มีเวลาสอนงานเนื่องจากภาระอื่นมีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยาพร แสงทอง (2554) ที่ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แนวทางการฝึกอาชีพแก่ครูฝึกในสถานประกอบการ โดยรวมต่ำที่สุด ซึ่งครูฝึกนั้นไม่มีทักษะด้านการสอนจึงขาดประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ วิธีการวัดผลประเมินผลนักศึกษาส่งผลให้นักศึกษาที่จบการศึกษาจากระบบทวิศึกษานั้นมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานศึกษามีความจำเป็นต้องจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูนิเทศในสถานศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้นสภาพปัญหาที่สำคัญในลำดับถัดไปของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขาดทรัพยากรการเรียนการสอนที่ทันสมัย และสถานประกอบการบางแห่งขาดความพร้อมด้านบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร จันโทริ (2555) ได้ศึกษาข้อจำกัดของการศึกษาในระบบทวิภาคี พบว่า สถานศึกษามีความพร้อมทางด้านบุคลากรและอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาจำนวนครูฝึกในสถานประกอบการมีไม่เพียงพอ ซึ่งหากสถานศึกษามีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา นอกจากจะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเครื่องจักร อุปกรณ์ และการจ้างวิทยากรจากภายนอก เพราะการเรียนภาคปฏิบัติจะถูกจัดขึ้นโดยสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

สภาพปัญหาที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่ง คือ ระยะเวลาการฝึกอาชีพสำหรับนักเรียนระดับปวช. ที่มีระยะเวลา 1 ปีครึ่ง ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเกินไปสำหรับนักศึกษาที่มีวุฒิภาวะน้อย ทำให้เกิดปัญหาการต้อออกของนักศึกษากลางคัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร จันโทริ (2555) ที่พบว่านักศึกษาขาดความพร้อมความเข้าใจและวุฒิภาวะในการปรับตัวให้เข้ากับการศึกษาระบบทวิภาคีที่ต้องเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นักศึกษารู้สึกว่าภาคปฏิบัติมีความซ้ำซากจำเจ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตน ทำให้เกิดปัญหาการลาออกกลางคันและยังส่งผลเสียแก่ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาต่อสถานประกอบการด้วย

งานวิจัยนี้ยังพบอีกว่าสภาพปัญหาอีกประเด็นหนึ่งคือ สถานศึกษาขาดการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ ส่งผลให้การฝึกอาชีพของนักศึกษาไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยาพร แสงทอง (2554) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในประเด็นการให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย

2. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

จากผลการวิจัยได้นำมาสร้างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยแนวทางการพัฒนาที่สำคัญเป็นลำดับที่หนึ่ง คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพของครูนิเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยเฉพาะ และกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงานเป็นสำคัญ รวมไปถึงการออกนโยบายจูงใจการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการด้วย ซึ่งแนวทางพัฒนานี้สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น ปุณยาพร แสงทอง (2554) ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ครูนิเทศมีส่วนสำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ต้องมีครูนิเทศติดตามดูแลความประพฤติและการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดในด้านของครูฝึกจำเป็นต้องมีการให้ความรู้แก่ครูฝึกในสถานประกอบการเพิ่มเติมมากกว่าในปัจจุบัน ทั้งนี้งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ งามสะอาด (2549) ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาครูนิเทศ กล่าวว่า สถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงการนิเทศ และการเสริมความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีซึ่งจะทำให้ครูนิเทศมีทักษะการวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การประเมินผล และการนำผลย้อนกลับไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย และคณะ (2559) ได้เสนอแนะว่าควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญเป็นลำดับที่สอง คือ กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา และออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการนิเทศสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย และคณะ (2559) ที่ได้เสนอว่า อนาคตของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนต้องผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และการสร้างนโยบายที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่เท่าเทียมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล เช่น การอุดหนุนงบประมาณ การพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา และการงดเว้นการเก็บภาษีโรงเรือน

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญเป็นลำดับที่สาม คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนทำการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการ

เรียนการสอนร่วมกันได้ รวมไปถึงรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการทำการออกนโยบายจูงใจให้สถานประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ ตีรสวัสดิชย์ และคณะ (2559) ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ ดังนี้ สถานศึกษากำหนดบทบาทและสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา รวมไปถึงการร่วมกับสถานประกอบการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร กำหนดมาตรการสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวช. ไปจนถึงระดับปริญญาตรีและบรรจุเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา และงานวิจัยของ พิศณุ ทองเลิศ และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2558) ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ ดังนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาทำการสร้างระบบเครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ จัดทำหลักสูตรร่วมกันกับสถานประกอบการมุ่งเน้นสมรรถนะให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ให้สิทธิประโยชน์แก่สถานประกอบการโดยลดหย่อนภาษีและประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ งามสะอาด (2549) ได้เสนอแนวทางพัฒนา ดังนี้ มีการร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดแผนการเรียนและแผนการฝึกอาชีพในรายวิชาที่สอดคล้องกับลักษณะและประเภทของสถานประกอบการ ธานินทร์ ศรีชมพู และคณะ (2557) ได้เสนอแนวทางพัฒนา ดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการเป็นปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเกิดจากข้อตกลงระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ สถานประกอบการมีส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนานักศึกษา รวมไปถึงงานวิจัยของ จินตนา รวมชมรัตน์ และคณะ (2558) ได้เสนอแนวทางพัฒนาไว้ว่า ควรมีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการและวางแผนการจัดการศึกษาระยะยาวร่วมกับสถานประกอบการ

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญอีกแนวทางหนึ่ง คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไปมีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริมนักศึกษาในสมรรถนะที่ไม่ได้รับจากสถานประกอบการและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศณุ ทองเลิศ และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2558) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ การวัดผลประเมินผลต้องมีการจัดทำใบงานตามภาระงานการฝึกทักษะวิชาชีพ เพิ่มสะสมงาน เอกสารรายงาน การประเมินตามสภาพจริง โดยสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการโดยมีรูปแบบเครื่องมือวัด เกณฑ์การวัด ระยะเวลาที่เหมาะสม และมีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพร่วมกับหน่วยงานองค์กรภายนอกที่ได้รับการยอมรับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธานินทร์ ศรีชมพู และคณะ (2557) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การวัดผลประเมินผลนั้นจะต้องทำร่วมกันทั้งสองฝ่ายเพราะสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการวัดผลและประเมินผลซึ่งจะส่งผลดีต่อการดำเนินการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคี

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ การใช้ระบบสารสนเทศมาช่วยสำหรับการเรียนการสอนและการนิเทศซึ่งทำร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mauroux (2014) ในการใช้ระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งผลการทดลองจากการทำงานส่งผ่านโทรศัพท์มือถือ การมีหนังสือออนไลน์ที่สามารถอ่านได้ และการได้ผลตอบรับจากหัวหน้างานผ่านโทรศัพท์มือถือพิสูจน์ได้ว่ามีประโยชน์ในการเรียนรู้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ งามสะอาด (2549) เสนอแนวทางการเรียนและการสอบ โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จัดทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผลตามรายวิชา รวมไปถึงการนิเทศนักศึกษาในสถานประกอบการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะ

1. กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชา และออกหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของประกาศกำหนดการเบิกค่าใช้จ่ายงบประมาณสำหรับการนิเทศสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรเร่งดำเนินการจัดการอบรมครูนิเทศในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูฝึกและครูนิเทศในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาและเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาให้สูงขึ้นได้มาตรฐาน
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรเร่งสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้ และสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ

รายการอ้างอิง

ภาษาอังกฤษ

- Australian Government. (2015). An Australian apprenticeship – Endless Career Possibilities. Australia : Australian Apprenticeships.
- Australian Government. (2016). 2016 International student survey. [Online]. Available from: <http://www.australia.gov.au> [2560, มีนาคม, 1].
- Baethge, M. & Wolter, A. J Labour. (2015). The German skill formation model in transition: from dual system of VET to higher education?. Journal for Labour Market Research. 48 (August 2015): 97-112.
- Center on International Education Benchmarking. (2012). The Phoenix: vocational education and training in Singapore. USA : National Center on Education and the Economy.
- Chu, K. (2015). Information note vocational education and training in Germany. Research Office Legislative Council Secretariat.
- Euler, D. (2013). Germany's dual vocational training system: a model for other countries?. A study commissioned by Bertelsmann Stiftung, Bertelsmann Stiftung. Gütersloh.
- European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP). (2011). Vocational education and training at higher qualification levels. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Frey, A., Balzer, L. & Ruppert, JJ. (2014). Transferable competences of young people with a high dropout risk in vocational training in Germany. International Journal for Education and Vocational Guidance. 14 (March 2014): 119 – 134.
- Gessler, M., & Howe, F. (2013). The German dual vocational training system: the origin of the current architecture. Bulletin of Institute of Vocational and Technical Education. 10 (October 2013): 17 - 28.
- Hummelsheim, S., & Michaela B. (2014). The German dual system of initial vocational education and training and its potential for transfer to Asia. Prospects. 44 (June 2014): 279 - 296.

- Mauroux, L., Könings, K.D., Zufferey, J.D. et al. (2014). Mobile and online learning journal: Effects on apprentices' reflection in vocational education and training. Vocations and Learning. 7 (July 2014): 215 - 239.
- Mehrotra, S., et al. (2015). Vocational training in India and the duality principle: A case for evidence-based reform. Prospects. 45 (June 2015): 259 - 273.
- National Centre for Vocational Education Research. (2016). Total VET graduate outcomes 2016. Australia : NCVER.
- Pilz, Matthias. (2009). Initial vocational training from a company perspective: A comparison of British and German in-house training cultures. Vocations and Learning. 2 (March 2009): 57 - 74.
- Schaap, Harmen, Liesbeth Baartman, and Elly De Bruijn. (2012). Students' learning processes during school-based learning and workplace learning in vocational education: a review. Vocations and Learning. 5 (July 2012): 99 - 117.
- Steed, H. (2010). The state of apprenticeship in 2010 international comparisons. London: The London school of economics and political science.
- UK Commission for Employment and Skills. (2012). International approaches to the development of intermediate level skills and apprenticeships. Case Study Report : volume 2.

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2557. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี. กรุงเทพมหานคร.
- กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน. 2559. ภาวะความต้องการแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสถานการณ์ตลาดแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 3 (ไตรมาสที่ 3): 3 - 21.
- จินตนา รวมชมรัตน์. สุริยงค์ ชวนขยัน. และสมสรธัญก์ วงษ์อยู่น้อย. 2558. การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ในรายงานการการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, หน้า 499 - 508. 3 - 4 กันยายน 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร.

- ธานินทร์ ศรีชมพู่, สุกัญญา แซ่มซ้อย, วิทยา จันทรศิลา และ ผดุงชัย ภูพัฒน์. 2557. การพัฒนา รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. 16 (กรกฎาคม - กันยายน 2557): 120 - 131.
- ปาริฉัตร จันโทริ. 2555. การศึกษาระบบทวิภาคี ทางออกของปัญหาแรงงานไทย. วารสาร บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 35 (กรกฎาคม - กันยายน 2555): 29 -39.
- บุญยาพร แสงทอง. 2554. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จเจ้าพระยา.
- พิศณุ ทองเลิศ และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 2558. นวัตกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม. 7 (มกราคม - มิถุนายน 2558): 86 - 100.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2557. แนวทางปฏิบัติการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2557. กรุงเทพมหานคร : บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. 2560. สถิติจำนวนนักเรียน นักศึกษา ระบบทวิภาคี ประจำปีการศึกษา 2555 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. [Online.] มปป.แหล่งที่มา : <http://www.vec.go.th/techno/> [1 มีนาคม 2560].
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. (2560). สถิติจำนวนนักเรียน นักศึกษา ระบบทวิภาคี ประจำปีการศึกษา 2559 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. [Online.] มปป.แหล่งที่มา : <http://www.vec.go.th/techno/> [1 มีนาคม 2560].
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2560. สถานภาพแรงงาน จำนวนผู้มีงานทำ จำนวนว่างงาน. [Online.] มปป.แหล่งที่มา : <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries03.html/> [1 มีนาคม 2560].
- อนันต์ งามสะอาด. 2549. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้วยหลักการมีส่วนร่วม: กรณี วิทยาลัยเทคนิคอุดม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร วัลนิกา ฉลากบาง และ สมคิด สร้อยน้ำ. 2559. อนาคตภาพ
การอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ. 2558 – 2567. วารสาร
สมาคมนักวิจัย. 21 (มกราคม – เมษายน 2559): 88 - 100.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เครื่องมือที่ 1

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา
ระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 รหัสผู้ให้สัมภาษณ์

.....

1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานชื่อ

.....

1.3 วิทยาลัยของท่านมีการจัดการศึกษาในประเภทวิชาใดบ้าง

พณิชยกรรม ช่างอุตสาหกรรม

1.4 วิทยาลัยของท่านมีการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาหรือไม่ (ถ้าตอบว่ามีให้ไปตอบข้อ 1.5)

มี ไม่มี

1.5 มีการดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาในระดับการศึกษาใดบ้าง

ปวช. ปวส.

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

2.1 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา
ระบบทวิศึกษาด้านนโยบายของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ต้องผ่านการทดสอบตามมาตรฐานคุณวุฒิ
อาชีวศึกษาครอบคลุมสามด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและ
สมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.2 โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคเรียนและการจัดการ

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบศึกษาด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคเรียนและการจัดการ คือ

- (1) โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตและการคิดหน่วยกิตให้เป็นไปตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ
- (2) การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐมีระยะเวลา ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของการจัดการศึกษาแต่ละหลักสูตร

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.3 ผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบศึกษาด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา คือ

- (1) ครูผู้สอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพที่สอนจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงต่อคนต่อปี การศึกษา

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

- (2) วิทยาลัยจัดผู้มีประสบการณ์มาถ่ายทอดทักษะประสบการณ์ และความรู้แก่ผู้เรียน ผู้สอนไม่น้อยกว่าสองครั้ง ๆ ละไม่ต่ำกว่าสองชั่วโมงต่อสาขาวิชาต่อภาคเรียน

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.4 ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ คือ

- (1) สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องมีวัสดุ ครุภัณฑ์ พื้นที่ และอุปกรณ์การศึกษา สำหรับผู้เรียน เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

- (2) สถานศึกษามีครูนิเทศที่สอนวิชาชีพสาขานั้น

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

- (3) สถานประกอบการต้องมีบุคลากรผู้ประสานงานและครูฝึก

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

2.5 สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา คือ

- (1) ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ประกอบไปด้วย

- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา
- จัดประชุมชี้แจงเรื่องของการจัดระบบทวิศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา อยู่เสมอ
- เชิญผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา
- ประชุมแต่ละแผนกวิชาระดมสมองเพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา
- ประเมินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาแต่ละแผนก

- มีการติดตามและประเมินผลทุกสามเดือน หกเดือน หรือหนึ่งปี
- มีการรายงานผลประจำปี

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

- (2) มีการสำรวจข้อมูลสถานประกอบการด้านความพร้อม ลักษณะงานและสมรรถนะที่สถานประกอบการต้องการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

- (3) มีการทำบันทึกความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

- (4) มีการทำสัญญาฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

- (5) มีการจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการตลอดหลักสูตร

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.6 สถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา คือ

- 1) สถานประกอบการมีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 2) ลักษณะงานที่ฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา
- 3) มีการทำบันทึกความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ
- 4) มีการทำสัญญาการฝึกอาชีพสอดคล้องกับการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา
- 5) มีการจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพและแผนการนิเทศร่วมกับสถานศึกษา
- 6) มีการประเมินการฝึกอาชีพร่วมกับสถานศึกษา
- 7) มีครูฝึกในสถานประกอบการ
- 8) มีผู้ควบคุมการฝึกอาชีพ
- 9) มีผู้ประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา
- 10) มีการประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- 11) มีสวัสดิการและค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.7 ครูฝึกในสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาด้านครูฝึกในสถานประกอบการ คือ

- 1) ครูฝึกในสถานประกอบการมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา
- 2) การฝึกอาชีพในสถานประกอบการต้องมีอัตราส่วนครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคน
- 3) ครูฝึกได้รับการแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.8 คุณสมบัติของผู้เรียน

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาด้านคุณสมบัติของผู้เรียน คือ

- 1) ผู้เรียนมีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดการศึกษาและ ประเมินผลการศึกษา
- 2) ผู้เรียนได้รับคัดเลือกจากสถานศึกษาและสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.9 การจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ คือ

- 1) การจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพต้องเป็นไปตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละสาขาในแต่ละหลักสูตร
- 2) ผู้เรียนมีการบันทึกการฝึกอาชีพ แฟ้มสะสมผลงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรม และจิตอาสาให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.10 ข้อกำหนดในการนิเทศ

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิศึกษาด้านข้อกำหนดในการนิเทศ คือ

- 1) ครูนิเทศก์ไปนิเทศในสถานประกอบการแห่งละ ไม่น้อยกว่าสามครั้งต่อภาคเรียน
- 2) การไปนิเทศการฝึกอาชีพให้เป็นไปตามแผนการฝึกที่จัดขึ้น
- 3) ครูนิเทศก์ต้องผ่านการฝึกอบรมการนิเทศการฝึกอาชีพจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 4) ชั่วโมงนิเทศการฝึกอาชีพในสถานประกอบการให้คิดเป็นเวลาชั่วโมงสอนปกติ หากชั่วโมงสอนเกินภาระงานที่กำหนดสามารถเบิกค่าสอนเกินภาระงานได้ตามระเบียบของทางราชการ
- 5) การเดินทางไปนิเทศให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.11 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา คือ

- 1) การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรแต่ละระดับ
- 2) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ให้ดำเนินการอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการ ประเมินอย่างหลากหลายตามสภาพจริง ได้แก่ การประเมินจากการปฏิบัติงาน การประเมินจากผลงาน/ชิ้นงาน การประเมินจากการนำเสนอผลงาน การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน การประเมินจากการทดสอบ และการประเมินจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอาชีพ โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนและสมรรถนะที่ ต้องการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....
.....

2.12 การประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิศึกษาด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา คือ

หัวข้อ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. คุณภาพหลักสูตร	1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายวิชา	ระดับคุณภาพในการพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

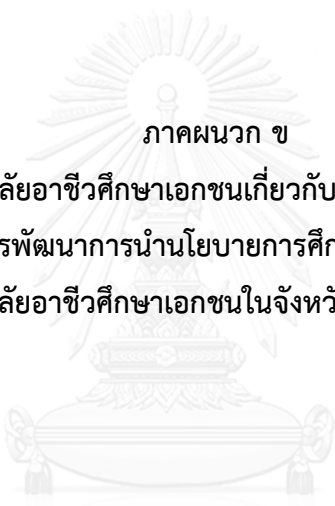
หัวข้อ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. คุณภาพหลักสูตร	1.2 ด้านการบริหารหลักสูตร	1.2.1 คุณภาพในการจัดทำแผนการเรียน 1.2.2 ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการฝึก 1.2.3 ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน 1.2.4 ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

หัวข้อ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. คุณภาพหลักสูตร	1.3 ด้านทรัพยากรการจัดการ อาชีวศึกษา	1.3.1 ระดับคุณภาพในการ บริหารจัดการวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และพื้นที่
สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

หัวข้อ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. คุณภาพหลักสูตร	1.4 ด้านคุณภาพผู้สำเร็จ การศึกษา	1.4.1 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่าน เกณฑ์การทดสอบมาตรฐาน วิชาชีพของสถานศึกษาและ หน่วยงานภายนอก 1.4.2 ร้อยละของผู้สำเร็จ การศึกษาระบบทวิศึกษาที่ได้ งานทำหรือประกอบอาชีพ อิสระ
สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

หัวข้อ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
2. คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	2.1 ด้านทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	2.1.1 ร้อยละของผู้เรียนชั้นปีสุดท้ายที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ (VQ) 2.1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

หัวข้อ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
2. คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	2.2 ด้านความพึงพอใจของสถานประกอบการ	ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
.....
.....

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

เครื่องมือที่ 2

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

เกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัย

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 รหัสผู้ให้สัมภาษณ์.....

1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานชื่อ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต่อร่างแนวทางการพัฒนาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

ร่างแนวทางการพัฒนาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

1) ร่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติในมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษามากกว่าทฤษฎีร่วมกับกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชา และเลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยควรทำการทดสอบร่วมกับสถาบันประกอบการด้วย			

2) ร่างแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิด หน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
<p>ในประเด็นของกฎหมายแรงงานที่ขัดแย้งกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายกฎหมายแรงงานในเรื่องของอายุผู้ฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา และการฝึกอาชีพของนักศึกษาในสถานประกอบการ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการปรับลดเกณฑ์การฝึกอาชีพสำหรับนักศึกษาในระดับ บวช. ให้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมคือ เดือน 6 เดือน ถึง 4 ปรับลดหน่วยกิตของหลักสูตรคือศึกษารายวิชาที่ทฤษฎีและปฏิบัติให้จบทั้งหมดก่อนออกไปฝึกอาชีพ</p>			
3) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดทการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการควรทำการออกนโยบายมุ่งใจให้สถานประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมกับสถานประกอบการ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	

4) ร่างแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้การสรุปรวมและการจัดการ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลและสถานประกอบการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการเรียนการสอนโดยสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนร่วมกันได้			
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างระบบในการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการนี้เพื่ออีกทั้งควรมีความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา และสถานประกอบการและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องมีการกำหนดตัวผู้ประกอบการที่ชัดเจน รวมถึงการจ้างบุคลากรเพิ่มเติมให้ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอนในกรณีนี้ที่บุคลากรไม่เพียงพอ			
5) ร่างแนวทางด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการสร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาเข้าเพื่อเพิ่มจำนวนให้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ			

6) ร่างแนวทางการพัฒนาสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิศึกษา	ความเคตเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการจัดประชุมชี้แจง การศึกษาระบบทวิศึกษาแก่ นักศึกษา ผู้ปกครอง ร่วมกับสถาน ประกอบการ ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลกับเอกชนไม่ต่างกัน รวมไปถึง ถึงการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มฝึก อาชีพ ส่งผลให้สถานประกอบการ ผู้ปกครองและนักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาระบบทวิศึกษามากขึ้น รวมไปถึงการปรับ ระยะเวลาให้สอดคล้องกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ และมีการ วางแผนของครูนิเทศเข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด			

7) รางแนวทางการพัฒนานโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
<p>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรดำเนินการแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูฝึกในสถานประกอบการโดยการกำหนดเกณฑ์การแต่งตั้งครูฝึกให้พิจารณาจากทักษะและประสบการณ์จากการทำงานเป็นสำคัญ รวมไปถึงการออกนโยบายจูงใจการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้ไปตามเกณฑ์ของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยวิทยกัลยาอาชีพศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการด้วย</p>			
<p>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรปรับนโยบายในการเพิ่มจำนวนผู้เรียนต่อครูฝึกหนึ่งคน เนื่องจากสถานประกอบการขาดแคลนและขาดเด็กบางแห่งขาดความพร้อมด้านครูฝึกในสถานประกอบการ</p>			

8) ร่างแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรทำการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกอาชีพไม่ตรงสาขานักศึกษากำลังศึกษา และควรดำเนินการสร้างแนวทางการนิเทศติดตามนักศึกษาในการทำเอกสารฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ให้นักศึกษาที่ไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการรับรู้หน้าที่ของตนเองในการจัดทำบันทึกการฝึกอาชีพ แม้ไม่สะดวกงาน บันทึกคุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา ร่วมกับครูฝึกในสถานประกอบการเพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบันหรือจัดทำไม่ครบเนื่องจากขาดการติดตาม			

9) รางแนวทางการพัฒนานโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
กระทรวงศึกษาธิการควรเปิดโอกาสให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนออกประกาศกำหนดการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายงบประมาณ ทดแทนการเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบของกระทรวงการคลัง			
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกของครูนิเทศเนื่องมาจากครูนิเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอ			
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรมีการจ้างบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการวางแผนและออกนิเทศโดยเฉพาะ เนื่องจากบุคลากรปัจจุบันมีจำกัดและภาระงานมากการที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้ยาก			

10) รางแนวทางการพัฒนาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการ สำเร็จการศึกษา	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการจัดส่งครูผู้สอนเข้าไป มีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถานประกอบการ อีกทั้ง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องดำเนินการจัดอบรมและสอนเสริม นักศึกษาในสมรรถนะที่ไม่ได้รับจากสถานประกอบการและจำเป็นต่อ การประกอบอาชีพ			

11) รางแนวทางการพัฒนานโยบายด้านการจัดการการประกันคุณภาพ ผู้สำเร็จการศึกษา	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
<p>กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้ครบทุกสาขาวิชาและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในการเข้าร่วมรับการทดสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงและวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนบางแห่งขาดงบประมาณจึงไม่ได้รับการทดสอบ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคควรดำเนินการเพิ่มตัวชี้วัดการประกันคุณภาพในประเด็นร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เนื่องจากนักศึกษายังติดค่านิยมของการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี</p> <p>วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เข้ากับความต้องการของสถานประกอบการ จะส่งผลให้ระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตรงตามวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ</p>			

ภาคผนวก ค

ตารางสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน
เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษา
ระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก 2

ตารางสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน
เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการสร้างความร่วมมือในการนำนโยบายการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	มุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติและการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่และสาขาวิชา	
คนที่ 1	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบที่กลางจากสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	ข้อสอบเน้นภาคทฤษฎีและวิชาสามัญเป็นส่วนมาก ซึ่งไม่ใช้วัตถุประสงค์หลักในการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	ข้อสอบไม่ทันสมัย ไม่ครอบคลุมบริบทของแต่ละวิทยาลัยซึ่งจุดเน้นของแต่ละวิทยาลัยไม่เหมือนกัน และไม่ตรงตามความต้องการของการศึกษาอาชีวศึกษาทวิศึกษาเนื่องจากนักศึกษาไม่มีความรู้ในรายวิชาสามัญอย่างลึกซึ้ง แต่มีความรู้ด้านวิชาชีพบางส่วน	มุ่งเน้นในการดำเนินการทดสอบเชิงปฏิบัติและการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในแต่และสาขาวิชา
คนที่ 2	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบที่กลางจากสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	ข้อสอบไม่ทันสมัย ไม่ครอบคลุมบริบทของแต่ละวิทยาลัยซึ่งจุดเน้นของแต่ละวิทยาลัยไม่เหมือนกัน และไม่ตรงตามความต้องการของการศึกษาอาชีวศึกษาทวิศึกษาเนื่องจากนักศึกษาไม่มีความรู้ในรายวิชาสามัญอย่างลึกซึ้ง แต่มีความรู้ด้านวิชาชีพบางส่วน	เลือกวิธีทดสอบให้สอดคล้องกับความต้องการการควรวทำการทดสอบร่วมกับสถานประกอบการด้วย	
คนที่ 3	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบที่กลางจากสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา	ข้อสอบไม่ทันสมัย ไม่ครอบคลุมบริบทของแต่ละวิทยาลัยซึ่งจุดเน้นของแต่ละวิทยาลัยไม่เหมือนกัน และไม่ตรงตามความต้องการของการศึกษาอาชีวศึกษาทวิศึกษาเนื่องจากนักศึกษาไม่มีความรู้ในรายวิชาสามัญอย่างลึกซึ้ง แต่มีความรู้ด้านวิชาชีพบางส่วน	N/A	N/A
คนที่ 4	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง	นักศึกษาไม่ให้ความสนใจกับการสอบ	ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงความสำคัญในการผ่านการทดสอบเพื่อนำไปประกอบอาชีพในอนาคต	

นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา			
ผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 5	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	N/A	N/A
คนที่ 6	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี สถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการสอบ	N/A	N/A
คนที่ 7	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี สถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการสอบ	N/A	N/A
คนที่ 8	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี สถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการสอบ	ข้อสอบมีระดับความยากสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ ในอดีต นักศึกษาระบบบทวิศึกษาทำไม่ได้	ควรมีการฝึกให้นักศึกษาทำตัวอย่าง แบบทดสอบก่อนการเข้าสอบอย่างน้อยสอง สัปดาห์ก่อนสอบ
คนที่ 9	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี สถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการสอบ	N/A	N/A

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางการดำเนินงาน	
คนที่ 10	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี สถานประกอบการมาเป็นคณะกรรมการสอบ	ข้อสอบมีระดับความยาก นักศึกษาระบบทวิศึกษาทำไม่ได้	ควรมีการสอนเสริมให้นักศึกษาก่อนการเข้าสอบ และทำตัวอย่างแบบทดสอบ	
คนที่ 11	มีการทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาครบถ้วน โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเองโดยใช้ข้อสอบ กลางจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	N/A	N/A	

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาค การเรียนและการจัดการ

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางการดำเนินงาน	
คนที่ 1	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีกรณีศึกษาที่มากกว่าครึ่งหนึ่งอยู่แล้ว บางวิทยาลัยทำการฝึกอาชีพตลอดระยะเวลาเรียน บางวิทยาลัยทำเพียงครึ่งเดียว	การควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนตามหลักสูตรในขณะที่นักศึกษาฝึกงานยังไม่ดีพอ	ปรับหน่วยกิตของหลักสูตรให้ลดลงในการเรียนที่เรียนจบก่อนออกไปฝึกอาชีพ และมี การนำเสนอสิ่งที่ได้รับหลังจากการฝึกอาชีพ	
คนที่ 2	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีกรณีศึกษาที่มากกว่าครึ่งหนึ่งอยู่แล้ว	- กฎหมายแรงงานกับนโยบายกระทรวงศึกษาไม่ตรงกันในประเด็นที่ต้องมีอายุมากกว่า 18 ปี	รัฐบาลควรสร้างนโยบายสอดคล้องกับการฝึกอาชีพของนักศึกษาที่สถานประกอบการ	

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การจัดหน่วยกิตต่อภาคการศึกษาเรียนและการจัดการ	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 3	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	N/A	N/A
คนที่ 4	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	N/A	N/A
คนที่ 5	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	สำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ระยะเวลาการศึกษาที่น้อยกว่าหนึ่งปีครึ่งขึ้นไป เนื่องจากวุฒิภาวะยังไม่ถึง	ลดเกณฑ์การมีเอกศิปสำหรับระดับ ปวช. น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 เดือน
คนที่ 6	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	สำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ระยะเวลาการศึกษาที่น้อยกว่าหนึ่งปีครึ่งขึ้นไป เนื่องจากวุฒิภาวะยังไม่ถึง	ลดเกณฑ์การมีเอกศิปสำหรับระดับ ปวช. น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 4 เดือน หรือ 6 เดือน
คนที่ 7	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	N/A	N/A
คนที่ 8	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	- สำหรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ระยะเวลาการศึกษาที่น้อยกว่าหนึ่งปีครึ่งขึ้นไป เนื่องจากวุฒิภาวะยังไม่ถึง - หลักสูตรบางสาขาไม่ตรงกับที่สถานประกอบการต้องการทั้งหมด	- ลดเกณฑ์การมีเอกศิปสำหรับระดับ ปวช. น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรออกเกณฑ์ของรายวิชาที่เหมาะสมกับระบบทวิศึกษา
คนที่ 9	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	N/A	N/A
คนที่ 10	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีผลการประเมินมากกว่าที่ตั้งอยู่แล้ว	N/A	N/A

ผู้บริหาร	นโยบายด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การคิดหน่วยกิตต่อภาคการเรียนและการจัดการ	
สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 11	ใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีการฝึกอาชีวมากกว่าครึ่งอยู่แล้ว	N/A

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

ผู้บริหาร	สภาพปัจจุบัน	นโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 1	ช่วงปิดภาคการศึกษา มีการส่งไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ 1 เดือน เป็นข้อตกลงกับสถานประกอบการ สถานประกอบการจัดอบรมให้นักศึกษาโดยทั่วหน้างาน	มีเพียงบางสถานประกอบการสนับสนุนการฝึกประสบการณ์ บางสถานประกอบการไม่เปิดรับเนื่องจากไม่พร้อม	รัฐบาลมีนโยบายและงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยร่วมกับสถานประกอบการ
คนที่ 2	ไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ แต่มีการฝึกอบรมให้นักศึกษาโดยผู้มีประสบการณ์	- บุคลากรในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีน้อย - สถานประกอบการบางแห่งไม่เปิดรับ	รัฐบาลมีนโยบายและงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยร่วมกับสถานประกอบการ
คนที่ 3	ไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	สถานประกอบการบางแห่งไม่เปิดรับ	รัฐบาลออกนโยบายมุ่งใจสถานประกอบการ
คนที่ 4	ดำเนินการตามระบบที่กำหนดไว้ ส่งเสริมบุคลากรเข้าไปฝึกในสถานประกอบการ ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้มานำมาแทรกลงเป็นแผนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และจัดทำ KM ด้วย	N/A	N/A

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	สภาพปัญหา	
คนที่ 5	สามารถดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้ ส่งครูผู้สอนเข้าพัฒนาทางวิชาชีพช่วงปิดภาคฤดูร้อน	N/A	N/A	N/A
คนที่ 6	สามารถดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้ ส่งครูผู้สอนเข้าพัฒนาทางวิชาชีพช่วงปิดภาคฤดูร้อน และมีครูฝึกจากสถานประกอบการมาให้ความรู้แก่นักศึกษา	N/A	N/A	N/A
คนที่ 7	ไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ แต่มีการฝึกอบรมให้นักศึกษาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	บุคลากรมีน้อยทำให้ไม่สามารถส่งเข้าไปฝึกอบรมที่สถานประกอบการ	รัฐบาลมีนโยบายและงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยร่วมกับสถานประกอบการ	
คนที่ 8	ไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	สถานประกอบการไม่เปิดรับเนื่องจากเรื่องของงบประมาณและความลับของบริษัท และงบประมาณของสถานศึกษาด้อย	รัฐบาลออกนโยบายจูงใจสถานประกอบการ	
คนที่ 9	ไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีภารกิจมากและสถานประกอบการให้เวลากับสถานศึกษาไม่ตรงกัน	สร้างแนวทางบริหารจัดการเวลาให้ตรงกับสถานประกอบการ	
คนที่ 10	ไม่มีการส่งผู้สอนไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	บุคลากรในสถานศึกษามีจำกัดทำให้การไปฝึกอาชีพกับสถานประกอบการทำได้ยาก	รัฐบาลมีนโยบายและงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาครูผู้สอนของวิทยาลัยร่วมกับสถานประกอบการ	
คนที่ 11	สามารถดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้ ส่งครูผู้สอนเข้าพัฒนาทางวิชาชีพช่วงปิดภาคฤดูร้อน	N/A	N/A	N/A

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

นโยบายด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	
ผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 1	<p>มีทรัพยากรการเรียนการสอน ครูนิเทศ ผู้ประสานงาน และครูฝึก</p> <p>สถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาระบายตัวในการฝึกอาชีพอยู่หลายแห่งทำให้ต้นทุนสูง - หัวหน้างานในสถานประกอบการมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งขาดความต่อเนื่อง
คนที่ 2	<p>มีทรัพยากรการเรียนการสอนในระดับพื้นฐาน มีครูนิเทศ ครูฝึกและผู้ประสานงาน</p> <p>ทรัพยากรการเรียนการสอนที่ล้ำสมัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีครูนิเทศที่ผ่านการฝึกอบรม - ครูฝึกขาดการฝึกอบรม
คนที่ 3	<p>มีทรัพยากรการเรียนการสอน ผู้ประสานงานและครูฝึก</p> <p>ขาดแคลนครูนิเทศ เนื่องจากบุคลากรมีน้อย</p>
คนที่ 4	<p>มีทรัพยากรการเรียนการสอน ผู้ประสานงานและครูฝึก</p> <p>N/A</p>
คนที่ 5	<p>ขาดทรัพยากรการเรียนการสอนบางส่วน มีผู้ประสานงานและครูฝึก</p> <p>มีปัญหาเรื่องทรัพยากรการเรียนการสอนบางส่วน เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด</p>
คนที่ 6	<p>ขาดทรัพยากรการเรียนการสอนบางส่วน มีผู้ประสานงานและครูฝึก</p> <p>ขาดการสนับสนุนด้านทรัพยากรการเรียนการสอนจากทางรัฐบาล</p>
คนที่ 7	<p>มีทรัพยากรการเรียนการสอน ผู้ประสานงานและครูฝึก</p> <p>N/A</p>

นโยบายด้านทรัพยากรการเรียนรู้และการสอนและการจัดการ			
ผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 8	มีทรัพยากรการเรียนรู้การสอนในระดับพื้นฐาน มีครู นิเทศ ครูฝึกและผู้ประสานงาน	ครูฝึกขาดการฝึกอบรมเนื่องจากทางสถาน ประกอบการไม่ยอมยกเลิกบุคลากรออกมา ฝึกอบรม เสียเวลาทำงาน	สถานศึกษาออกงบประมาณให้ครูฝึกใน สถานประกอบการเพื่อเป็นกรณีใจ
คนที่ 9	มีทรัพยากรการเรียนรู้การสอน ผู้ประสานงานและครู ฝึก	N/A	N/A
คนที่ 10	มีทรัพยากรการเรียนรู้การสอนในระดับพื้นฐาน มีครู นิเทศ ครูฝึกและผู้ประสานงาน	- ขาดทรัพยากรการเรียนรู้การสอนใน ระดับสูงที่ทันสมัย - ไม่มีครูนิเทศที่ผ่านการฝึกอบรม - ครูฝึกที่ผ่านการฝึกอบรมมีน้อย	- ทำความร่วมมือในการจัดการเรียนการ สอนกับสถานประกอบการ - มีการจัดอบรมครูนิเทศ - มีการจัดอบรมครูฝึก
คนที่ 11	มีทรัพยากรการเรียนรู้การสอนในระดับพื้นฐาน มีครู นิเทศ ครูฝึกและผู้ประสานงาน	ครูฝึกบางส่วนยังไม่ผ่านการฝึกอบรม	ดำเนินการจัดอบรมครูฝึก
ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา			
ผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 1	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	มีนักศึกษาป้อนสถานประกอบการไม่ เพียงพอ เนื่องจากนักศึกษาในวิทยาลัย เอกชนกำลังงานหนัก ไม่อยากหางานเพื่อน และ ปรับเข้าสภาพแวดล้อมไม่ได้	สร้างพันธมิตรกับสถานศึกษาใกล้เคียงใน การส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มจำนวน ให้ได้ตามความต้องการของสถาน ประกอบการ
คนที่ 2	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	N/A	N/A
คนที่ 3	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	N/A	N/A

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	มีนักศึกษ่าบอนสถานประกอบการไม่เพียงพอ	
คนที่ 4	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งมีการนำผลการสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละปี เพื่อนำมาแก้ไขในปีต่อไป ทำให้มีปัญหาน้อยลง	ขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลในการดำเนินงานตามระบบที่กำหนด เนื่องจากใช้งบประมาณสูง	N/A	N/A
คนที่ 5	สามารถดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	ขาดงบประมาณสูง	ภาคีรัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน	ภาคีรัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน
คนที่ 6	ยังไม่สามารถดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	การประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการจากของทางรัฐบาลทำได้ยาก ทำให้การเริ่มทำทวิศึกษาเป็นไปได้ยากในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	รัฐบาลมีการกำหนดรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านทวิศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจน	รัฐบาลมีการกำหนดรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านทวิศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจน
คนที่ 7	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	N/A	N/A	N/A
คนที่ 8	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	สถานประกอบการไม่มีเวลาในการทำแผนการเรียนและกรณีการพิจารณา	สถานศึกษาจัดทำแผนการเรียนและการฝึกอาชีพ ให้สถานประกอบการพิจารณา	สถานศึกษาจัดทำแผนการเรียนและการฝึกอาชีพ ให้สถานประกอบการพิจารณา
คนที่ 9	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	N/A	N/A	N/A
คนที่ 10	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	N/A	N/A	N/A
คนที่ 11	มีการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้	N/A	N/A	N/A

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	
คนที่ 1	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	โรงเรียนขนาดใหญ่ในพื้นที่ของวิทยาลัยมีจำนวนน้อยมาก ทำให้การฝึกอาชีพทำได้ยาก	สถานศึกษามีการจัดประชุมนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาและผู้ปกครอง ร่วมกันสถานประกอบการ
คนที่ 2	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	โรงเรียนขนาดใหญ่ในพื้นที่ของวิทยาลัยมีจำนวนน้อยมาก ทำให้การฝึกอาชีพทำได้ยาก	ติดต่อสถานประกอบการขนาดใหญ่และปรับระยะเวลาตามสถานประกอบการ
คนที่ 3	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	สถานประกอบการให้สวัสดิการและค่าตอบแทนไม่ไปตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ ขาดการประสานงานกัน	มีการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอาชีพให้เรียบร้อยก่อนเริ่มฝึกอาชีพ อีกทั้งยังต้องมีการเตรียมสถานประกอบการสำรองในกรณีที่ไม่เป็นไปตามสัญญาการฝึก
คนที่ 4	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	สถานประกอบการไม่เปิดรับการฝึกอาชีพของนักศึกษา เนื่องจากเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	ทำความเข้าใจกับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษาของรัฐบาลที่แตกต่างกัน
คนที่ 5	สามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	N/A	N/A
คนที่ 6	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	การประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการเรื่องทวิศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	ครูฝึกในสถานประกอบการอาจไม่มีเวลาสอนนักศึกษาเนื่องจากต้องทำงานไปด้วย	มีการวางแผนของครูพิเศษเข้าไปในสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ	
คนที่ 7	สามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	N/A	N/A	N/A
คนที่ 8	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน	ในบางสาขาวิชานักศึกษาอาจไม่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ส่งผลให้ค่าตอบแทนอาจไม่ได้ตามเกณฑ์ขั้นต่ำ	มีการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและสถานประกอบการหรือที่ศึกษายังเข้าไม่ถึงในวงกว้าง นักศึกษาและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจในระบบการเรียนทวิศึกษา	มีการทำข้อตกลงและสัญญาการฝึกอบรม
คนที่ 9	มีการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้บางส่วน			สถานศึกษามีการจัดประชุมกับนักศึกษาและผู้ปกครอง ร่วมกันกับสถานประกอบการ
คนที่ 10	สามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	N/A	N/A	N/A
คนที่ 11	สามารถดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้	N/A	N/A	N/A

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเกี่ยวกับนโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ	
คนที่ 1	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก	ครูฝึกมีประสบการณ์ในวิชาชีพแต่อาจไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด	ครูฝึกมีประสบการณ์ในวิชาชีพแต่อาจไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ			แนวทางการสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	มีการจัดอบรมครูฝึก	
คนที่ 2	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก	ครูฝึกที่ผ่านการอบรมขาดแคลน	ครูฝึกที่ผ่านการอบรมขาดแคลน	มีการจัดอบรมครูฝึก
คนที่ 3	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก		<ul style="list-style-type: none"> - ในการฝึกอาชีพอัตราส่วนครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคน ไม่เป็นไปตามที่กำหนด - ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านกระบวนการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ลดอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนลง - มีการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด
คนที่ 4	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึกที่ผ่านการอบรมแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา		N/A	N/A
คนที่ 5	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก		ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด
คนที่ 6	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก		<ul style="list-style-type: none"> - ในการฝึกอาชีพอัตราส่วนครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคน ไม่เป็นไปตามที่กำหนด - ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านกระบวนการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ลดอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนลง - ครูฝึกควรได้รับการแต่งตั้งโดยพิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงาน
คนที่ 7	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึกที่ผ่านการอบรมแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอาชีวศึกษา		N/A	N/A

นโยบายด้านครูฝึกในสถานประกอบการ			
ผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 8	ทำให้สถานประกอบการยอมรับในเรื่องของการอบรมครูฝึก โดยจัดงบประมาณสนับสนุนให้สถานประกอบการฝึกอบรม	N/A	N/A
คนที่ 9	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึกที่ผ่านการอบรมแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา อาชีวศึกษา	N/A	N/A
คนที่ 10	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก	- ในภาคีภาคอาชีพอัตราส่วนครูฝึกหนึ่งคนต่อผู้เรียนไม่เกินสิบคน ไม่เป็นไปตามที่กำหนด - ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ อาชีวศึกษา	- ลดอัตราส่วนครูฝึกต่อผู้เรียนลง - ครูฝึกควรได้รับการแต่งตั้งโดยพิจารณาจากทักษะและประสบการณ์ทำงาน
คนที่ 11	สถานประกอบการมีการจัดครูฝึก	ขาดแคลนครูฝึกที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ อาชีวศึกษา	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการให้เป็นไปตามเกณฑ์กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษากำหนด

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านคุณสมบัตินักเรียน

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านนโยบายด้านคุณสมบัตินักเรียน			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ	
คนที่ 1	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 2	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 3	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 4	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 5	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 6	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 7	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 8	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 9	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 10	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 11	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A	

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมของสถานประกอบการ

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมของสถานประกอบการ		
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 1	มีการดำเนินการตามที่กำหนดบางส่วน	การฝึกอบรมไม่ตรงสาขาที่นักศึกษาศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่เปิดรับการฝึกอบรมไม่ตรงสาขาและข้อจำกัดของสถานศึกษาเรื่องจำนวนสถานประกอบการที่มีจำกัด ทำให้ได้รับวิชาที่ไม่ตรงสาขาที่เรียน	มีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ
คนที่ 2	มีการดำเนินการตามที่กำหนดบางส่วน	การฝึกอบรมไม่ตรงตามจุดประสงค์สาขาวิชา และมาตรฐานคุณวุฒิทั้งหมด เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่กำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติหน้าที่ไม่เกี่ยวข้อง	มีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันให้ตรงตามจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานคุณวุฒิทั้งหมด
คนที่ 3	มีการดำเนินการตามที่กำหนดบางส่วน	การฝึกอบรมไม่ตรงสาขาที่นักศึกษาศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่เปิดรับการฝึกอบรมไม่ตรงสาขาที่เรียน	มีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการ
คนที่ 4	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A	N/A
คนที่ 5	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด มีแบบฉบับที่กิจการฝึกงานโดยสถานประกอบการประเมินผลการศึกษาทำให้โดยสถานประกอบการมีสัดส่วนการประเมิน 60 เปอร์เซ็นต์	N/A	N/A

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมของสถานประกอบการ			แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา		
คนที่ 6	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด มีแบบ บันทึกการฝึกงาน มีครูนิเทศเข้าไปเซ็นต์ รับรองที่สถานประกอบการ	N/A		N/A
คนที่ 7	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A		N/A
คนที่ 8	ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยติดต่อสื่อสารให้ คำปรึกษา ส่งกรบ้าน และตรวจกรบ้าน	N/A		N/A
คนที่ 9	มีการดำเนินการตามที่กำหนดบางส่วน	บันทึกการฝึกอบรม เพิ่มสะสมงาน บันทึก คุณธรรมจริยธรรมและจิตอาสา สถานศึกษา จัดทำไม่ครบ และบางอย่างไม่เป็นปัจจุบัน	สร้างแนวทางการนิเทศ ติดตามนักศึกษาใน การทำเอกสารการฝึกอาชีพ	
คนที่ 10	มีการดำเนินการตามที่กำหนดบางส่วน	การฝึกอาชีพไม่ตรงสาขาที่นักศึกษาศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดของสถานประกอบการที่ เปิดรับการฝึกอาชีพ ทำให้ได้รับวิชาชีพไม่ตรง สาขาที่เรียน	มีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับตามสาขาวิชา ที่สถานประกอบการต้องการ	
คนที่ 11	มีการดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนด	N/A		N/A

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ		แนวทางสู่ความสำเร็จ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	
คนที่ 1	การดำเนินการตามที่นโยบายกำหนดเพียง บางส่วน	ครูนิเทศยังไม่ผ่านการฝึกอบรม เนื่องจาก ครูผู้สอนในวิทยาลัยเอกชนยังไม่มีการจัด อบรม	ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านนโยบายด้านข้อกำหนดในการนิเทศ		
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 2	การดำเนินงานตามนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	- ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายต้องตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยเอกชน เนื่องจากไม่มีงบประมาณเท่าสถานศึกษารัฐบาล	- ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 3	การดำเนินงานตามนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	- ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีงบประมาณจำกัด ไม่ได้ให้รายละเอียดของ กระบวนการคลัง	- ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 4	การดำเนินงานตามนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	- ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายต้องตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	- ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 5	การดำเนินงานตามนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	- ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายต้องตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	- ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 6	การดำเนินงานตามนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	- ครุภัณฑ์ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายต้องตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	- ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึก โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านนโยบายด้านข้อกำหนดในการนี้เทศ		
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 7	การดำเนินการตามทีนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูนิเทศยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายต้องตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 8	การดำเนินการตามทีนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรภาระงานเยอะการที่จะออกนิเทศในสถานประกอบการที่อยู่ไกลทำได้อีก - ครูนิเทศยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีงบประมาณจำกัดไม่ได้ให้ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่ในการวางแผนและออกนิเทศโดยเฉพาะ - ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 9	การดำเนินการตามทีนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีงบประมาณจำกัดไม่ได้ให้ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 10	การดำเนินการตามทีนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูนิเทศยังไม่ผ่านการฝึกอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง
คนที่ 11	การดำเนินการตามทีนโยบายกำหนดเพียงบางส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูนิเทศยังไม่ผ่านการฝึกอบรม เนื่องจากครูผู้สอนในวิทยาลัยเอกชนยังไม่มีการจัดอบรม - การเบิกค่าใช้จ่ายตามข้อกำหนดและงบประมาณของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมการนิเทศการฝึกโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนดค่าใช้จ่ายในการเบิกเอง

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากเอกสารสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และการสำเร็จการศึกษา

ผู้บริหาร	นโยบายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และการสำเร็จการศึกษา			
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางการแก้ไข	
สถานศึกษา				
คนที่ 1	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 2	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 3	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 4	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 5	มีการดำเนินการตามที่กำหนด มีการประเมินก่อนการฝึกอาชีพ เรื่องของเกณฑ์การประเมินผล	N/A	N/A	
คนที่ 6	มีการดำเนินการตามที่กำหนด มีการประเมินทดสอบการฝึกอาชีพ เรื่องของเกณฑ์การประเมินผล	N/A	N/A	
คนที่ 7	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 8	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	การประเมินผลการเรียนรู้จากสถานประกอบการ อาจไม่ได้มาตรฐานตามที่สถานศึกษาอยากได้ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นผู้ประเมิน 30 เปอร์เซ็นต์ และทางสถานประกอบการเป็นผู้ประเมิน 70 เปอร์เซ็นต์	ครูผู้สอนเข้าไปช่วยประเมินผลการเรียนในสถานประกอบการ	
คนที่ 9	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	
คนที่ 10	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	การประเมินผลการเรียนรู้จากสถานประกอบการ สมรรถนะอาจไม่ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด	สถานศึกษามีการจัดอบรม สอนเสริม นักศึกษาในสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ	
คนที่ 11	มีการดำเนินการตามที่กำหนด	N/A	N/A	

ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับนโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้บริหาร	นโยบายด้านนโยบายด้านการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา		
สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 1	<p>ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น</p> <p>ตัวชี้วัดคุณภาพร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p>ระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ</p>	<p>ตัวชี้วัดร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งนักศึกษาเป็นส่วนมากศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นค่านิยมในปัจจุบัน</p>	<p>เพิ่มร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อเข้าไปในตัวชี้วัด</p>
คนที่ 2	<p>ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น</p> <p>ตัวชี้วัดคุณภาพร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ</p>	<p>ร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ มีเพียงบางสาขา</p>	<p>สร้างมาตรฐานคุณวุฒิให้ครบทุกสาขาวิชา</p>
คนที่ 3	<p>ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น</p> <p>ตัวชี้วัดคุณภาพในการจัดทำแผนการเรียน</p>	<p>ครูผู้สอนไม่ได้ทำแผนการเรียนอ้างอิงจากหลักสูตรแต่ทำตามหนังสือเรียน</p>	<p>สร้างตัวชี้วัดของการทำแผนการเรียนให้อ้างอิงจากหลักสูตร</p>
คนที่ 4	<p>ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น</p> <p>ตัวชี้วัดระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และตัวชี้วัดคุณภาพร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ</p>	<p>บางสถานประกอบการยังไม่คุ้นเคยกับการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษา ทำให้การฝึกอาชีพไม่ครอบคลุมหลักสูตร</p> <p>ตัวชี้วัดร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งนักศึกษาเป็นส่วนมากศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นค่านิยมในปัจจุบัน</p> <p>ร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ มีเพียงบางสาขา</p>	<p>มีการสำรวจความสอดคล้องของหลักสูตรกับสถานประกอบการ สถานศึกษาควรปรับหลักสูตรให้เข้ากับสถานประกอบการ</p> <p>เพิ่มร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อเข้าไปในตัวชี้วัด</p> <p>สร้างมาตรฐานคุณวุฒิให้ครบทุกสาขาวิชา</p>
คนที่ 5	<p>ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้</p>	<p>N/A</p>	<p>N/A</p>

ผู้บริหาร สถานศึกษา	นโยบายด้านนโยบายด้านการการการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา		
	สภาพปัจจุบัน	สภาพปัญหา	แนวทางสู่ความสำเร็จ
คนที่ 6	ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น ตัวชี้วัดระดับคุณภาพหลักสูตรสมรรถนะ รายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของ สถานประกอบการ และตัวชี้วัดคุณภาพร้อยละ ของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิศึกษาที่ได้ งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ	- สถานประกอบการมีความต้องการทางด้าน ทักษะหลากหลาย การฝึกอบรมอาจไม่ตรงกับ สมรรถนะรายวิชาทั้งหมด - ตัวชี้วัดร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระบบ ทวิศึกษาที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งนักศึกษาเป็นส่วนมากศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นเนื่องจากเป็นค่านิยมในปัจจุบัน - ขาดงบประมาณในการเข้าสอบตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ	- มีการสำรวจความสอดคล้องของหลักสูตร กับสถานประกอบการ สถานศึกษาควรปรับ หลักสูตรให้เข้ากับสถานประกอบการ - เพิ่มร้อยละของนักศึกษาที่ทำการศึกษาต่อ เข้าไปในตัวชี้วัด - รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณในการจัดสอบ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ
คนที่ 7	ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น ตัวชี้วัดคุณภาพร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	ร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ มีเพียงบางสาขา	สร้างมาตรฐานคุณวุฒิให้ครบทุกสาขาวิชา
คนที่ 8	ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น ตัวชี้วัดคุณภาพร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	ร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ของประเภทวิชาพาณิชยกรรม ไม่มี	สร้างมาตรฐานคุณวุฒิให้ครบทุกสาขาวิชา
คนที่ 9	ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้	N/A	N/A
คนที่ 10	ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้ ยกเว้น ตัวชี้วัดร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	ร้อยละของผู้เรียนที่มีลักษณะตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ มีเพียงบางสาขา	สร้างมาตรฐานคุณวุฒิให้ครบทุกสาขาวิชา
คนที่ 11	ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงคุณภาพได้	N/A	N/A

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายปวีร์ ศิริรักษ์ สำเร็จการศึกษาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2546 Master of Science in Industrial and Systems Engineering จาก Auburn University ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2548 และ Doctor of Philosophy in Industrial and Systems Engineering จาก Auburn University ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2551 ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการเมื่อ พ.ศ. 2556 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

